

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2023 over de samenstelling van en de procedure voor de geschillenkamer van het Vlaams Mensenrechteninstituut
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het gewijzigde decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid (hierna: het Gelijkekansendecreet).

De bepalingen in voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering hebben betrekking op de volgende drie thema's:

1. Horizontaal gelijkekansenbeleid
2. Erkenning van partnerorganisaties
3. Antidiscriminatiebeleid

In het kader van het optimaliseren van het horizontaal gelijkekansenbeleid wordt in voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering uitvoering gegeven aan de gewijzigde bepalingen van het Gelijkekansendecreet. In voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden de beleidsdomeinen, departementen en intern en extern verzelfstandige agentschappen benoemd die relevant zijn voor het Vlaamse gelijkekansenbeleid. Verder wordt de wijze bepaald waarop de departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid het Vlaamse gelijkekansenbeleid mee vormgeven.

Ten tweede wordt in dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering de erkenningsprocedure opgenomen voor de erkenning van partnerorganisaties voor gelijke kansen, van partnerorganisaties voor digitale inclusie en van de partnerorganisatie voor het lokale

gelijkekansenbeleid. Er worden eveneens bijkomende erkenningsvoorwaarden en een regeling inzake toezicht en sanctionering voor de erkende partnerorganisaties opgenomen.

Ten derde worden in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering enkele bepalingen opgenomen in het kader van het antidiscriminatiebeleid. Deze bepalingen geven eveneens uitvoering aan het gewijzigde Gelijkekansendecreet en hebben betrekking op vier elementen. Ten eerste wordt uitvoering gegeven aan artikel 26, tweede lid, van het Gelijkekansendecreet met als doel meer bekendheid te geven aan de geldende criteria voor stimulerende maatregelen specifiek ten aanzien van lokale besturen. Ten tweede wordt een delegatie gegeven om bij ministerieel besluit een modelformulier vast te stellen in het kader van de procedure tot het aanvragen van redelijke aanpassingen. Ten derde wordt bepaald dat de minister de aanpassing van de bedragen van de forfaitaire schadevergoeding aan de index bekendmaakt in het Belgisch Staatsblad en ten slotte wordt het toezicht op het Gelijkekansendecreet verder uitgewerkt door middel van informatie-uitwisseling van bepaalde inspectiediensten met het Vlaams Mensenrechteninstituut.

Ten slotte wordt een technische aanpassing doorgevoerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2023 over de samenstelling van en de procedure voor de geschillenkamer van het Vlaams Mensenrechteninstituut.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kancelarij en Bestuur

Beleidsveld: Gelijke Kansen en Integratie en Inburgering

Inhoudelijke structuurelement: Gelijke Kansen

Beleidsdoelstelling:

Vlaams Regeerakkoord 2019-2024:

“Een integraal toegankelijke leefomgeving is de sleutel tot een maatschappij waarin iedereen gelijke kansen heeft. We kiezen voor een inclusieve maatschappij, met oog voor de fysieke en digitale administratieve toegankelijkheid voor alle burgers en met gespecialiseerde dienstverlening op maat voor mensen met een handicap of chronische aandoening. Het gaat daarbij dus niet alleen om personen met een handicap, maar ook oudere mensen, mensen met een tijdelijke handicap of ouders met een kindwagen. De Vlaamse overheid zet zelf de toon door vanuit de verschillende beleidsdomeinen gerichte, coherente ambities voorop te stellen en integrale toegankelijkheid, niet in het minst van personen met een handicap, als absolute kwaliteitsvoorwaarde in te schrijven binnen het beleid. Zo wordt het een automatisme binnen de werking van alle Vlaamse beleidsdomeinen. We vervullen als overheid hierbij een voorbeeldrol door onze dienstverlening, zowel fysiek als digitaal, integraal toegankelijk te maken en te ontdoen van drempels die participatie in de weg staan.”

“Vandaag worden verschillende gelijkekansenorganisaties gefinancierd. Zij adviseren het gelijkekansenbeleid en voeren het mee uit. We erkennen ten volle het belang van samenwerking met het middenveld. We creëren een objectief financieringskader dat gericht is op de beleidsdoelstellingen

van de Vlaamse overheid. Hierbij streven we naar een duidelijke taakafbakening, efficiënte organisatievormen en minder versnippering.”

Beleidsnota Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering 2019-2024:

“Samenleven in diversiteit gebeurt in de eerste plaats lokaal, in de straat, in de wijk, op school, op het werk: daar waar mensen elkaar ontmoeten en in interactie treden.”

OD 4.1. We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkekansen- en integratiebeleid

OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies: Het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/416.

Op 22 december 2023 werd het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering:

- VR 2023 2212 DOC.1895/1QUATER

- VR 2023 2212 DOC.1895/2QUATER

Het advies nr. 2024/019 van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) werd gegeven op 16 januari 2024. Hieronder worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

- De VTC merkt op dat het ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering niet expliciet vermelden op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan dit toe te voegen aan het Ontwerp of de nota. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.

In voorliggende nota aan de Vlaamse Regering werd in de artikelsgewijze bespreking verduidelijkt dat de verwerking van persoonsgegevens in het kader van artikel 60 gebeurt op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van het aanvragen van redelijke aanpassingen door middel van het modelformulier zal gebeuren op basis van toestemming. Deze toestemming zal expliciet gevraagd worden aan de aanvrager van redelijke aanpassingen in het modelformulier. Dit werd eveneens verduidelijkt in de nota aan de Vlaamse Regering.

- In het eerdere advies merkte de VTC wel op dat ook de voorziene openbaarmaking een verwerking van persoonsgegevens kan uitmaken. Het is niet duidelijk hoe deze verwerking gekoppeld kan worden aan de vermelde doeleinden. Het verdient aanbeveling om dit te verduidelijken, of om de doeleinden zelf aan te passen zodat transparantie over voorbije beslissingen hier ook eenduidig onder valt.

De openbaarmaking van een rechterlijke beslissing op basis van het Gelijkkansendecreet wordt niet nader geregeld via voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

- Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. De VTC beveelt aan om dit op te nemen in het Ontwerp, in afwachting van een aanpassing van het decreet.

De verwerkingsverantwoordelijkheid werd verduidelijkt in de voorliggende nota aan de Vlaamse Regering.

- De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB - artikel 35, AVG)⁸ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op de lijst van de VTC met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.

De desbetreffende verwerkingsverantwoordelijken zullen een gegevensbeschermings-effectenbeoordeling (GEB) uitvoeren.

- De VTC stelt vast dat minstens de categorieën gegevens zeer onduidelijk zijn. Ze worden niet vermeld en bijgevolg ook niet toegelicht in het Ontwerp, noch in de nota. Voor wat de aanvragers van redelijke aanpassingen betreft, is dit misschien nog begrijpelijk aangezien er delegatie gegeven wordt aan de Minister maar voor de mogelijke feiten van discriminatie is het dat niet. Zeker gelet op het delicaat karakter van de gegevens dient dit verduidelijkt te worden.

De omstandigheden van de discriminatie zullen doorgegeven worden door de inspectiediensten aan het Vlaams Mensenrechteninstituut. Dit houdt in dat onder meer zal worden doorgegeven op welk beschermd kenmerk de discriminatie plaatsvond en in welke context de discriminatie plaatsvond (bv. in welk domein). Er kunnen ook kenmerken van het slachtoffer (bv. leeftijd, geslacht, ...) doorgegeven kunnen worden zonder dat dit leidt tot de identificatie van het slachtoffer. Er kunnen ten slotte wel persoonsgegevens doorgegeven worden indien noodzakelijk en met toestemming van het slachtoffer. Dit werd eveneens verduidelijkt in voorliggende nota aan de Vlaamse Regering.

- De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan opengesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is. De VTC beveelt aan om de voorgestelde bepaling die betrekking heeft op het Vlaams Mensenrechteninstituut te wijzigen als volgt: art. 60 (...) *Het Vlaams Mensenrechteninstituut kan de informatie die conform het eerste lid wordt bezorgd, slechts gebruiken (...).*

Deze formulering werd aangepast in artikel 60 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

- Wat de bewaartermijn betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke desbetreffende persoonsgegevens mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds dient een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt. Bovendien dienen de termijnen verantwoord te worden in de nota. In het licht van artikel 6.3 van de AVG dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

Het Vlaams Mensenrechteninstituut en de desbetreffende inspectiediensten zullen de persoonsgegevens bijhouden conform de decretale bewaartermijnen die bepaald zijn in specifieke regelgeving. Voor het Vlaams Mensenrechteninstituut werd in artikel 28, §5, van het decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut bepaald dat de persoonsgegevens tot vijf jaar worden bewaard nadat het Vlaams Mensenrechteninstituut de melding of klacht heeft ontvangen.

Wat betreft de procedure voor het aanvragen van redelijke aanpassingen, zal de bewaartermijn bepaald worden door de verwerkingsverantwoordelijke en dus de persoon die de aanvraag tot redelijke aanpassingen ontvangt. In het modelformulier zal voorzien zijn dat deze bewaartermijn wordt opgenomen door de verwerkingsverantwoordelijke in de privacyverklaring.

- Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG). Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

De verwerkingsverantwoordelijken zullen de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de persoonsgegevens om tegemoet te komen aan de vereisten van artikel 5, 1, d) AVG. Hierover zullen geen extra bepalingen opgenomen worden in dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

- Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om deze vermeldingen op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

De verwerkingsverantwoordelijken zullen de nodige maatregelen treffen opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige

taal ontvangt. Hierover zullen geen bijkomende bepalingen opgenomen worden in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

In het modelformulier voor het aanvragen van redelijke aanpassingen zullen bepalingen opgenomen worden met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkene. Er zal ook opgenomen zijn met wie contact kan opgenomen worden voor de uitoefening van die rechten.

Het advies van de Vlaamse adviesraad handicap (NOOZO) werd ontvangen op 19 februari 2024. Hieronder worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

- De uitvoering van het VN-Verdrag Handicap vraagt een duidelijke aansturing bij de samenwerking tussen de verschillende beleidsdomeinen. NOOZO stelt dat coördinator van het netwerk van aanspreekpunten het mandaat moet krijgen om de aanspreekpunten te wijzen op hun verantwoordelijkheden en de verplichting om het VN-Verdrag uit te voeren.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal vanuit de coördinerende rol voor het horizontaal gelijkekansenbeleid de betrokken beleidsdomeinen, departementen en agentschappen wijzen op hun verantwoordelijkheden.

- NOOZO adviseert om in het uitvoeringsbesluit ook op te nemen wie verantwoordelijk is voor de monitoring en evaluatie van het horizontaal beleid. Dit moet zowel een taak zijn van de aanspreekpunten als de coördinator van het netwerk van aanspreekpunten.

In het gewijzigde Gelijkekansendecreet werd opgenomen dat binnen de beleidsdomeinen die de Vlaamse Regering als relevant aanwijst, de Vlaamse Regering, de betrokken departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid instaan voor de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het gelijkekansenbeleid, vermeld in artikel 5 en 6. Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal hierbij een coördinerende rol opnemen. De manier waarop het horizontaal beleid opgevolgd wordt, maakt deel uit van de operationalisering en zal niet verder in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering opgenomen worden. Dit werd ook zo opgenomen in de artikelsgewijze bespreking bij artikel 3 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

- NOOZO vraagt om via het uitvoeringsbesluit de participatie te verzekeren van personen met een handicap bij de planning en uitvoering van het horizontaal beleid en om hen te betrekken bij:
 - o De analyse voorafgaand aan de selectie van de beleidsprioriteiten;
 - o Selectie van prioritaire doelstellingen;
 - o Vastleggen van het actieplan;
 - o Opvolgen van de resultaten van het gelijkekansenbeleid.

Zoals aangegeven in de repliek in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet tot wijziging van het Gelijkekansendecreet zal het steeds mogelijk zijn voor de organisaties in het middenveld om advies te geven in het kader van het horizontaal gelijkekansenbeleid. Dit valt onder de taakstelling van de partnerorganisaties die erkend kunnen worden op basis van het Gelijkekansendecreet. Bovendien voorziet het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 houdende de erkenningsvoorwaarden, de erkenningsprocedure en het toezicht op de Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad van personen met een handicap de mogelijkheid om hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering, het

Vlaams Parlement, de Vlaamse overheid of van een strategische adviesraad, advies uit te brengen over alle aangelegenheden die personen met een handicap aangaan.

- NOOZO beveelt aan om voorwaarden te ontwikkelen voor organisaties van personen met een handicap die de rol van belangenbehartiger opnemen. Zij moeten beantwoorden aan de definitie “organisatie van personen met een handicap” uit het VN-Verdrag handicap.

De decretale erkenningsvoorwaarden voor de partnerorganisaties voor Gelijke Kansen zijn generiek geformuleerd en gelden voor alle te erkennen partnerorganisaties. Wat betreft de rol van belangenbehartiger bij het thema inclusie van personen met een handicap, vormt het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap een belangrijk uitgangspunt. In dat verband werd in de memorie van toelichting bij het wijzigingsdecreet¹ ook gewezen op het belang van de aspecten zelforganisatie en ervaringsdeskundigheid met betrekking tot de te erkennen organisatie(s) die een rol van belangenbehartiger binnen het thema inclusie van personen met een handicap zal opnemen.

- Enkel organisaties die al 3 jaar actief zijn kunnen erkenning als partnerorganisatie gelijke kansen aanvragen. NOOZO vraagt om bijkomend te specificeren dat deze organisaties de afgelopen 3 jaar ervaring opbouwde in één van de gevraagde rollen.

Dit zal bijkomend gespecificeerd worden in artikel 5 en 9 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Het is inderdaad belangrijk dat de organisatie eveneens ervaring heeft met betrekking tot één van de gevraagde rollen.

- NOOZO vraagt om voldoende ondersteuning te bieden aan projecten die de sprong wagen naar een structurele werking en om daarbij de diversiteit en handicapdiversiteit in het middenveld te waarderen.

Naast de subsidiëring van partnerorganisaties, zullen er ook nog steeds vanuit Gelijke Kansen projectmatig subsidies verleend kunnen worden aan projecten met betrekking tot personen met een handicap.

- NOOZO adviseert om ervoor te zorgen dat er een goede coördinatie en samenwerking is tussen de verschillende organisaties digitale inclusie.

In het gewijzigde Gelijkkekansendecreet zal bepaald worden als erkenningsvoorwaarde voor de partnerorganisaties voor digitale inclusie dat ze bereid moeten zijn om samen te werken met andere partners van de Vlaamse overheid. Onder “andere partners” vallen eveneens andere partnerorganisaties voor digitale inclusie.

- NOOZO vraagt om erover te waken dat een partnerorganisatie lokaal beleid eveneens vanuit een mensenrechtenperspectief werkt.

Het werken vanuit een mensenrechtenperspectief is bij de partnerorganisatie voor gelijke kansen, in tegenstelling tot bij de partnerorganisaties voor gelijke kansen, geen decretale erkenningsvoorwaarde. De erkenningsvoorwaarden zijn afgestemd op de specifieke taken en

¹ <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1790240>

rol van ieder type partnerorganisatie. De partnerorganisatie voor lokaal gelijkekansenbeleid heeft als taak om lokale besturen te ondersteunen bij het voeren van een inclusief lokaal gelijkekansenbeleid. Om die taak ten volle te kunnen uitvoeren, werden de volgende aansluitende erkenningsvoorwaarden bepaald:

- 1° gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 2° expertise bezitten over het lokaal gelijkekansenbeleid;
- 3° ondersteunend werken voor lokale besturen;
- 4° bereid zijn de decretale opdracht uit te voeren ten aanzien van de lokale besturen in het Vlaamse Gewest, evenals de Vlaamse Gemeenschapscommissie als plaatsvervangend Vlaams lokaal bestuur;
- 5° een breed bereik hebben bij lokale besturen;
- 6° bereid zijn om nauw samen te werken met de Vlaamse overheid en de eigen activiteiten over het lokaal gelijkekansenbeleid af te stemmen op het beleid van de Vlaamse overheid;
- 7° bereid zijn om samen te werken met de andere organisaties die erkend of gefinancierd zijn door de Vlaamse overheid in het kader van het gelijkekansenbeleid, vermeld in artikel 5 en 6.

De partnerorganisaties voor gelijke kansen hebben andere taken en andere doelstellingen te vervullen. De voorwaarde om vanuit een mensenrechtenperspectief te werken wordt enkel opgelegd voor de partnerorganisaties voor gelijke kansen, gezien hun doelstellingen samenhangen met de doelstellingen van het Vlaamse gelijkekansenbeleid zoals vermeld in artikel 6 van het Gelijkekansendecreet.

Gezien de partnerorganisatie voor het lokaal gelijkekansenbeleid wel de lokale besturen moet ondersteunen bij het voeren van hun gelijkekansenbeleid, zal deze partnerorganisatie wel ook aandacht moeten hebben voor het mensenrechtenperspectief. Er werd wel toegevoegd in artikel 39 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dat in het meerjarenplan de aanvrager ook een beschrijving moet geven van de strategische en operationele doelstellingen in relatie tot de doelstellingen van het gelijkekansenbeleid.

- NOOZO is van mening dat de partnerorganisatie lokaal beleid aandacht moet hebben voor de knelpunten die een sterk versnipperd beleid bij steden en gemeenten met zich meebrengt.

De partnerorganisatie voor het lokaal gelijkekansenbeleid zal hier zeker aandacht voor kunnen hebben bij de uitvoering van zijn taken. Dit kan verder uitgewerkt worden in de samenwerkingsovereenkomst.

- NOOZO adviseert om de duurtijd voor actieplannen met stimulerende maatregelen te verlengen.

Zoals in het advies reeds aangehaald werd er in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering inderdaad gekozen om zoals op het federale niveau te werken met een maximumtermijn. Op die manier wordt het tijdelijke karakter verzekerd zoals wordt vereist in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. In tegenstelling tot het federale niveau wordt wel de mogelijkheid bepaald om de periode van drie jaar te verlengen indien de kennelijke ongelijkheid nog niet weggewerkt is. Op die manier wordt een evenwicht behouden tussen het zorgen dat de actieplannen conform het Unierecht zijn en het verzekeren van hun effectiviteit.

Het advies van het Vlaams Mensenrechteninstituut werd ontvangen op 26 februari 2024. Hieronder worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

- De lokale besturen worden aangemoedigd om zich primair te richten op de prioritaire groepen (nl. gender, seksuele oriëntatie, handicap of gezondheidstoestand, buitenlandse herkomst, geloof of levensbeschouwing, leeftijd) maar tegelijk ook de mogelijkheid geboden om stimulerende maatregelen te nemen ten aanzien van bijkomende groepen waarvoor deze maatregelen toegelaten zijn. Hierbij rijst de vraag wat “aanmoedigen” precies betekent. De lokale besturen staan immers het dichtst bij de burger, en kunnen op het lokaal niveau het best inschatten welke groepen nood hebben aan stimulerende maatregelen.

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering moedigt lokale besturen aan om stimulerende maatregelen te nemen met betrekking tot de prioritaire doelgroepen in aansluiting bij artikel 6, §2, eerste lid, van het Gelijkkansendecreet. Dit is een kader dat vanuit de Vlaamse Regering wordt opgemaakt. Lokale besturen blijven echter vrij om stimulerende maatregelen te nemen ten aanzien van bijkomende groepen.

- Het VMRI vraagt zich af of er ook een kader zal worden uitgewerkt voor stimulerende maatregelen voor de ‘Vlaamse instanties’. Het VMRI merkt bovendien op dat private personen ook nood kunnen hebben aan zo’n kader.

De focus werd eerst gelegd op het creëren van een kader voor stimulerende maatregelen bij lokale besturen. Het is zeker mogelijk dat in de toekomst nog besluiten opgesteld worden die een kader vastleggen voor andere instanties en ook voor private personen.

- Het VMRI merkt op dat er een motivering ontbreekt in de nota aan de Vlaamse Regering waarom een stimulerende maatregel in beginsel wordt ingetrokken na een periode van drie jaar.

Er werd gekozen om zoals op het federale niveau te werken met een maximumtermijn. Op die manier wordt het tijdelijke karakter van de maatregel verzekerd zoals wordt vereist in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof.² In tegenstelling tot het federale niveau wordt de mogelijkheid bepaald om de periode te verlengen indien de kennelijke ongelijkheid nog niet weggewerkt is. Op die manier wordt een evenwicht behouden tussen waarborgen van de conformiteit van de actieplannen met het Unierecht en het verzekeren van hun effectiviteit. Deze motivering zal ook toegevoegd worden in de artikelsgewijze bespreking.

- Het VMRI stelt dat in artikel 56 “ter beoordeling” best vervangen wordt door “ter advies overeenkomstig artikel 9 van het decreet van 22 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut”.

Dit werd aangepast in artikel 56 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

- Het VMRI vraagt om de rapporteringsplicht van het Agentschap Binnenlands Bestuur in artikel 57 met betrekking tot de bepalingen inzake stimulerende maatregelen aan te passen zodat het Agentschap niet rapporteert over de adviesbevoegdheid van het VMRI.

² GwH nr. 9/94, B.6.2; GwH nr. 42/97, B.20; GwH nr. 157/2004, B.79 en GwH 17/2009, nr. B.22.2.

De rapportering over artikel 57 zal geen evaluatie inhouden van de werking van het Vlaams Mensenrechteninstituut. Er moet echter ook onder andere geëvalueerd kunnen worden of en hoe frequent lokale besturen een actieplan stimulerende maatregelen voorleggen voor advies aan het Vlaams Mensenrechteninstituut. Om die reden is het belangrijk dat eveneens artikel 56 wordt meegenomen in het evaluatierapport.

- Het VMRI adviseert om te verduidelijken welke inspectiediensten effectief toezicht zullen houden op de uitvoering van het Gelijkekansendecreet, zoals bepaald in artikel 39 van dat decreet.

Er kan in het uitvoeringsbesluit niet bepaald worden dat de inspectiediensten toezicht houden op het Gelijkekansendecreet zonder wijziging van de decretale taken van de inspectiediensten. Bovendien is de werking van de inspectiediensten niet afgestemd om effectief toezicht te houden op het Gelijkekansendecreet. Er wordt daarom gekozen voor een toezicht door de inspectiediensten door middel van informatie-uitwisseling met het Vlaams Mensenrechteninstituut.

- Het VMRI stelt dat de verhouding tussen kennisdeling en doorverwijzing naar het VMRI onduidelijk is. Enerzijds kunnen de vermelde inspectiediensten feiten melden aan het VMRI waarvan ze tijdens de uitvoering van hun opdracht kennisnemen en die mogelijk als discriminatie kunnen worden beschouwd conform het Gelijkekansendecreet. Anderzijds verwijzen de vermelde inspectiediensten een slachtoffer, zijn wettelijke vertegenwoordiger of een betrokken belanghebbende ook door naar het Vlaams Mensenrechteninstituut. Uit de tekst van het ontwerp valt niet duidelijk af te leiden wat de meerwaarde is van die 'dubbele' mogelijkheid om een bepaald probleem onder de aandacht van het Vlaams Mensenrechteninstituut te brengen.

Aangezien het Vlaams Mensenrechteninstituut geen bemiddeling kan opstarten of geen oordeel van de geschillenkamer mogelijk is zonder klacht, is het ook nuttig dat de betrokken belanghebbende persoonlijk wordt doorgestuurd naar het Vlaams Mensenrechteninstituut.

- Het VMRI beveelt aan om de kennisdeling en doorverwijzing uit te breiden naar discriminatie in het kader van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt, en mogelijk zelfs tot meldingen over mensenrechtenschendingen om te vermijden dat er een leemte ontstaat op dit vlak.

De rechtsgrond voor artikel 60 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering is artikel 39 van het Gelijkekansendecreet. In dit artikel 39 wordt bepaald: *"Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de federale politie houden de door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren en beambten toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan."* Er is dus enkel delegatie om het toezicht te bepalen op het Gelijkekansendecreet. Indien dit toezicht verder uitgebreid zou worden, zijn verdere decretale aanpassingen nodig.

- Het VMRI stelt dat ze het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering op die manier interpreteren dat de mogelijkheid voor de vermelde inspectiediensten om op eigen initiatief

kennis te delen geen afbreuk doet aan de bevoegdheid van het VMRI om informatie op te vragen bij de vermelde inspectiediensten.

De bevoegdheid van het Vlaams Mensenrechteninstituut zoals bepaald in artikel 22 van het VMRI-decreet om informatie op te vragen bij overheden of openbare instellingen van of die afhangen van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap blijft ongewijzigd door dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

- Het 2de lid van artikel 60 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering is overbodig. Vanzelfsprekend kan het Vlaams Mensenrechteninstituut enkel optreden binnen zijn decretaal vastgelegde mandaat en bevoegdheden.

Het gaat hier om een bepaling in het kader van de AVG die bepaalt dat de informatie enkel voor welbepaalde doeleinden kan verwerkt worden. De VTC benadrukte in hun advies dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is. De VTC raadde ook aan om de voorgestelde bepaling die betrekking heeft op het Vlaams Mensenrechteninstituut te wijzigen als volgt: art. 60 (...) *Het Vlaams Mensenrechteninstituut kan de informatie die conform het eerste lid wordt bezorgd, slechts gebruiken (...).*

De Vlaamse Raad WVG liet op 30 januari 2024 weten via brief dat de Vlaamse Raad WVG besliste geen advies uit te brengen over voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) liet op 29 januari 2024 weten dat de commissie besliste om geen nader advies uit te brengen over voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De commissie blijft achter al haar aanbevelingen uit het advies van 11 september 2023 staan.

De gegevensbeschermingsautoriteit heeft verwezen naar het standaardadvies nr. 65/2023 betreffende de redactie van normatieve teksten van 24 maart 2023 op 22 maart 2024.

In dit algemeen advies wordt gewezen op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen. De Vlaamse Regering meent dat voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering en de voorliggende nota aan de Vlaamse Regering de betrokkenen toelaten om duidelijk te kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun persoonsgegevens zullen worden uitgevoerd en onder welke omstandigheden die verwerkingen zijn toegestaan. Het standaardadvies van de GBA geeft dan ook geen aanleiding tot tekstaanpassingen.

Op 29 maart 2024 werd het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering:

- VR 2024 2903 DOC.0407/1BIS
- VR 2024 2903 DOC.0407/2BIS

Op 2 mei 2024 verstrekten de Raad van State advies nr. 76.059/3. Hierbij worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

- De Raad van State maakt een aantal bemerkingen met betrekking tot de rechtsgronden van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

De rechtsgronden in de aanhef van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werden aangepast in lijn met deze bemerkingen.

- Met betrekking tot artikel 60 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering merkt de Raad van State op dat in de nota aan de Vlaamse Regering wordt bevestigd dat deze inspectiediensten enkel persoonsgegevens kunnen doorgeven met toestemming van het slachtoffer. De Raad van State vraagt om dit uitdrukkelijk te vermelden in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

In artikel 60 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd een nieuw lid toegevoegd waarin wordt bepaald dat enkel persoonsgegevens kunnen doorgegeven worden door de inspectiediensten aan het Vlaams Mensenrechteninstituut met toestemming van het slachtoffer.

- De Raad van State geeft aan dat de rechtsgrond voor artikel 60 wordt geboden, wat betreft de zorginspectie, de wooninspectie en de sociaalrechtelijke inspectie, door artikel 16 van het decreet van 19 januari 2018 'houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid', artikel 3.40 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 en artikel 9 van het decreet van 30 april 2004 'tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn', telkens gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid. De Raad van State merkt op dat het anders is het voor de onderwijsinspectie, aangezien artikel 44bis, § 2, eerste lid, van het decreet van 8 mei 2009 'betreffende de kwaliteit van onderwijs' bepaalt dat de onderwijsinspecteurs de gegevens waarvan ze kennis hebben gekregen bij de uitoefening van hun opdracht met betrekking tot de controle op de kwaliteit en op de toepassing van de onderwijsreglementering, uitsluitend aanwenden voor de vervulling van hun opdracht en die niet medelen aan andere instanties. Dat betekent dat artikel 60, eerste lid, 4°, van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geen doorgang kan vinden.

De rechtsgronden voor de uitwisseling met de zorginspectie, de wooninspectie en de sociaalrechtelijke inspectie werden toegevoegd aan de rechtsgronden van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De uitwisseling met de onderwijsinspectie, zoals opgenomen in artikel 60, eerste lid, 4°, van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd geschrapt.

- De Raad van State merkt op dat in artikel 1, 3°, van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het begrip "digitale wijze" gedefinieerd wordt als "de digitale wijze, vermeld op de website van het agentschap". Verder in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt soms gesteld dat bepaalde zaken "op digitale wijze" moeten worden ingediend of bezorgd, maar er wordt ook vaak vermeld dat iets "digitaal" moet gebeuren.

De verwijzingen in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering naar "digitaal" werden aangepast naar "op digitale wijze" zodat een uniforme formulering wordt gehanteerd.

- De Raad van State merkt op dat de definitie van het begrip "partnerorganisatie", zonder nadere specificering, in artikel 1, 7°, van het ontwerp, als zijnde (enkel) een partnerorganisatie voor gelijke kansen in de zin van artikel 14bis van het Gelijkekansendecreet, tot verwarring en rechtsonzekerheid kan leiden. In de nieuwe afdeling III ("Samenwerking met partnerorganisaties") van hoofdstuk III van het Gelijkekansendecreet wordt de term

“partnerorganisatie” zonder verdere specificering immers gebruikt als een term die zowel kan slaan op een partnerorganisatie voor gelijke kansen als voor digitale inclusie of voor het lokaal gelijkekansenbeleid. Het is volgens de Raad van State raadzaam om de term “partnerorganisatie” enkel in de algemene betekenis te gebruiken en niet toe te spitsen op één soort ervan, met andere woorden door het weglaten van de ontworpen definitie en het gebruik van de term “partnerorganisatie voor gelijke kansen” in de voormelde onderafdeling 1.

De definitie in artikel 1, 7°, van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast zodat verwezen wordt naar “partnerorganisatie voor gelijke kansen”. Verder werd ook in onderafdeling 1 telkens verwezen naar “partnerorganisatie voor gelijke kansen”.

- De Raad van State merkt op dat in de artikelen 8, 25 en 41 van het ontwerp telkens in het eerste lid ervan bepaald wordt dat de oproep tot indiening van erkenningsaanvragen wordt bekendgemaakt op de website van het agentschap. Verder in deze artikelen wordt er een termijn bepaald waarin de erkenningsaanvragen moeten worden ingediend, bij een normaal verloop uiterlijk zes maanden voor de datum waarop de lopende erkenningsperiode verstrijkt. De Raad van State geeft aan dat als het daadwerkelijk de bedoeling is dat steeds tijdig een oproep wordt bekendgemaakt, het consequenter zou zijn om de termijn voor het indienen van de aanvragen te verbinden aan de bekendmaking van de oproep.

Het indienen van de erkenningsaanvragen wordt gekoppeld aan de datum waarop de lopende erkenningsperiode verstrijkt zodat verzekerd wordt dat de erkenningsperioden telkens aaneengesloten zijn en tijdig nieuwe organisaties erkend kunnen worden. Aangezien wordt bepaald dat de oproep tot indiening van erkenningsaanvragen wordt bekendgemaakt op de website van het agentschap zal er ook telkens een oproep moeten gebeuren. Het Agentschap Binnenlands Bestuur zorgt ervoor dat deze oproep telkens tijdig zal gebeuren.

- In de artikelen 12, 29 en 45 van het ontwerp moet na het advies van het agentschap, eerst de minister beslissen over de goedkeuring en vervolgens de Vlaamse Regering over de erkenning of de niet-erkenning. Als het de bedoeling is dat de minister een voorselectie maakt van de erkenningsaanvragen vooraleer de Vlaamse Regering zich uitspreekt over de erkenning, moeten volgens de Raad van State de criteria daarvoor in het ontwerp worden opgenomen. Indien het daarentegen enkel gaat om een voorstel van de minister aan de Vlaamse Regering (en dus niet om een beslissing die op zich rechtsgevolgen heeft), kan de bepaling over de goedkeuring door de minister volgens de Raad van State beter worden weggelaten, mits wordt bepaald binnen welke termijn de Vlaamse Regering beslist over de erkenningsaanvragen.

De bepaling over de goedkeuring door de minister werd weggelaten uit artikel 12, 29 en 45 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

- De Raad van State maakt een aantal technische bemerkingen inzake formuleringen en kruisverwijzingen in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

De volgende technische aanpassingen werden doorgevoerd in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering naar aanleiding van deze bemerkingen van de Raad van State:

- In artikel 34, § 2, tweede lid, van het ontwerp wordt de formulering “wordt genomen. Aan de erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie” vervangen door “wordt genomen, aan de erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie”.
 - In het derde lid van artikel 35 van het ontwerp werd de verwijzing naar artikel 14sexies van het Gelijkekansendecreet aangepast naar artikel 14septies, §4, van het Gelijkekansendecreet.
 - In artikel 50, §1, eerste lid, van het ontwerp werd de tweede vermelding van de zinsnede “de volgende sancties opleggen” weggelaten.
 - In het tweede lid van artikel 51 van het ontwerp werd verwezen naar artikel 45, § 2, tweede lid, in plaats van naar artikel 49, §2, tweede lid, en in het derde lid van artikel 51 van het ontwerp werd verwezen naar artikel 14octies, §4, van het Gelijkekansendecreet in plaats van naar artikel 14sexies van het Gelijkekansendecreet.
 - In het eerste lid van artikel 56 van het ontwerp werd verwezen naar het decreet van 28 in plaats van 22 oktober 2022. In het tweede lid van artikel 56 werd verwezen naar het vierde in plaats van naar het derde lid van artikel 55 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.
- Met betrekking tot artikel 54 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering merkt de Raad van State op dat artikel 26, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet geparafraseerd wordt. Het overnemen in een lagere regeling van bepalingen van een hogere regeling dient volgens de Raad van State te worden vermeden. Het overnemen van decretale bepalingen in een besluit van de Vlaamse Regering kan alleen maar worden gedoogd in zoverre dit noodzakelijk is voor de leesbaarheid van het besluit, in welk geval een uitdrukkelijke verwijzing naar de betrokken decreetsbepaling het geëigende middel zal zijn om de aard van de betrokken bepaling herkenbaar te houden (*“Overeenkomstig artikel ... van het decreet van ...”*). De Raad van State geeft aan dat in dit geval de overname van de decreetsbepaling echter niet nodig lijkt voor de leesbaarheid en kan artikel 54 dan ook beter worden weggelaten (en moet in het opschrift van onderafdeling 1 worden geschreven: “Inleidende bepaling”).

Aangezien een verschillende terminologie gehanteerd wordt in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ten opzichte van artikel 26 van het Gelijkekansendecreet lijkt het wel aangewezen om artikel 54 te behouden in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Er werd wel een uitdrukkelijke verwijzing naar artikel 26, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet toegevoegd in artikel 54 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

- Artikel 61 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe de zinsnede “ met uitzondering van de vertrouwelijke overtuigingsstukken” op te heffen in artikel 22, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2023. In de nota aan de Vlaamse Regering wordt toegelicht dat het de bedoeling is om artikel 22, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2023 in overeenstemming te brengen met de definitie van het begrip “vertrouwelijke overtuigingsstukken” in artikel 1, 12°, van dat besluit van de Vlaamse Regering, waarin deze overtuigingsstukken inderdaad omschreven worden als “de overtuigingsstukken die de geschillenkamer vertrouwelijk acht, op eigen initiatief of op gemotiveerde vraag van de betrokken partij, en die enkel ter inzage zijn op het secretariaat en waarvan geen kopie genomen mag worden”. Aangezien de betrokken personen op grond van artikel 22, vierde lid, van het decreet van 28 oktober 2022 enkel ten aanzien van het Vlaams Mensenrechteninstituut zijn ontheven van hun

geheimhoudingsplicht, kunnen de gegevens waarop een geheimhoudingsplicht rust, niet ter inzage worden gelegd voor de partijen. De uitzondering voor de vertrouwelijke overtuigingsstukken in artikel 22, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2023 kan dus niet volledig worden opgeheven. Die uitzondering moet in ieder geval blijven bestaan voor de *“informatie of documenten die overeenkomstig artikel 22, vierde lid, van het decreet van 28 oktober 2022, bezorgd werden”*.

Artikel 61 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd in lijn met deze opmerking van de Raad van State aangepast zodat enkel een uitzondering op de inzage van vertrouwelijke overtuigingsstukken wordt gemaakt voor *“informatie of documenten die overeenkomstig artikel 22, vierde lid, van het decreet van 28 oktober 2022, bezorgd werden”*.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Horizontaal gelijkheidsbeleid

De bepalingen rond het horizontaal gelijkheidsbeleid geven uitvoering aan het gewijzigde Gelijkheidsdecreet.

Het Vlaamse gelijkheidsbeleid is een gecoördineerd en samenhangend beleid. Voor de realisatie van de doelstellingen ervan wordt op twee sporen gewerkt: een verticaal/functioneel beleid en een horizontaal/transversaal beleid.

In functie van de organisatie van het horizontale Vlaamse gelijkheidsbeleid worden de relevante beleidsdomeinen, departementen en intern en extern verzelfstandige agentschappen benoemd. Hiermee wordt benadrukt welke beleidsdomeinen, departementen en intern en extern verzelfstandige agentschappen een cruciale rol hebben in het vormgeven van een slagkrachtig gelijkheidsbeleid.

In voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt de wijze bepaald waarop de departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid het Vlaamse gelijkheidsbeleid mee vormgeven.

Met het oog op een inclusief beleid waarin elk beleidsdomein verantwoordelijkheid neemt, wordt niet langer gewerkt met een interdepartementale commissie, maar wordt de focus gelegd op “mandaathouders”.

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering omschrijft wie deze mandaathouders (kunnen) zijn en wat hun rol en taken zijn. De leidend ambtenaren duiden binnen de departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen aanspreekpunten voor het gelijkheidsbeleid aan. De leidend ambtenaren kunnen deze rol ook zelf vervullen. De leidend ambtenaren bekijken binnen het agentschap of departement welke personeelsleden de nodige expertise hebben om aanspreekpunt te zijn. De aanspreekpunten voor het gelijkheidsbeleid leveren een bijdrage aan het geïntegreerde actieplan. Zij adviseren hierbij de bevoegde ministers die de acties binnen hun beleidsdomeinen oplijsten en uitwerken. In welke vorm kennis gedeeld wordt en het horizontaal beleid wordt opgevolgd, maakt deel uit van de operationalisering.

De opvolging van het horizontale Vlaamse gelijkheidsbeleid via een permanente interdepartementale commissie werd opgeheven via het decreet van 22 maart 2024 tot wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid.

Erkenning van partnerorganisaties

Partnerorganisaties voor gelijke kansen

In 2022 lanceerde het Agentschap Binnenlands Bestuur een overheidsopdracht om tot een analyse en inschatting van het bestaande gelijkheidsbeleid en de bestaande samenwerking te komen. Ideaconsult voerde deze opdracht uit, inventariseerde de rollen en taken die de gelijkheidsorganisaties opnemen en gaf aanbevelingen voor een aanpak in de toekomst. Met het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid kiest de Vlaamse decreetgever voor een afbakening van de rollen van partnerorganisaties van het gelijkheidsbeleid. Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt de verdere aanpak van de toekomstige samenwerking met partnerorganisaties van het gelijkheidsbeleid.

Vlaanderen kiest voor een beleidskader dat zorgt voor een verankering van de beleidsmatige samenwerking met autonome partnerorganisaties voor gelijke kansen. Door de decretale erkenning van deze partnerorganisaties voor gelijke kansen en door het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten met de Vlaamse Regering, geeft Vlaanderen een sterkere basis aan het beleid en het behartigen van de mensenrechten binnen de thema's gendergelijkheid, gelijke rechten van LGBTI+ personen en gelijke rechten en inclusie van personen met een handicap.

In voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden de nadere erkenningsvoorwaarden en de erkenningsprocedure bepaald voor de partnerorganisaties voor gelijke kansen. In het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid werden de rollen van partnerorganisaties van het gelijkheidsbeleid bepaald en werden erkenningscriteria opgenomen. In voorliggend besluit van de Vlaamse regering worden de decretaal bepaalde thema's omgezet in hanteerbare beleidsdoelstellingen. Het Gelijkheidsdecreet heeft het in artikel 6, §2, eerste lid, punt 1°-3°, over de discriminatiegronden gender, seksuele oriëntatie en handicap en gezondheidstoestand. Voor de samenwerking met partnerorganisaties voor gelijke kansen worden deze gronden in het besluit van de Vlaamse regering vertaald naar drie beleidsdoelstellingen die aansluiten bij het gelijkheidsbeleid: het streven naar gendergelijkheid, het streven naar inclusie van LGBTI+ personen en het streven naar inclusie van personen met een handicap.

Verder worden de rollen die partnerorganisaties voor gelijke kansen kunnen invullen nader omschreven. Een partnerorganisatie kan een aanvraag tot erkenning indienen binnen een of meerdere van de vermelde beleidsdoelstellingen en per beleidsdoelstelling voor minstens twee rollen. Daarbij streeft de Vlaamse Regering naar een maximale en complementaire invulling van de genoemde rollen binnen de beleidsdoelstellingen, een duidelijke taakafbakening, efficiënte organisatievormen en minder versnippering.

In dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden ook de erkenningsvoorwaarden van de partnerorganisaties voor gelijke kansen bepaald. De missie, visie en werking van een

partnerorganisatie moeten passen binnen de gekozen beleidsdoelstelling en rollen, en dienen aan te sluiten aan bij de erkenningsvoorwaarden die in het decreet werden vastgelegd.

Het meerjarenplan en in voorkomend geval de statuten (indien de betreffende partnerorganisatie rechtspersoonlijkheid heeft) van een partnerorganisatie tonen aan dat de organisatie zich richt op het realiseren van gelijke kansen. Tegelijkertijd overstijgt de werking van de partnerorganisatie het lokale niveau en kan de organisatie aantonen reeds drie jaar een actieve werking te hebben met betrekking tot de gekozen beleidsdoelstelling en de gekozen rollen. In het kader van deugdelijk bestuur wordt van een erkende partnerorganisatie voor gelijke kansen verwacht een anti-discriminatieclausule op te nemen in het intern reglement van de organisatie en dat het jaarverslag en de jaarrekening op hun website bekend gemaakt wordt.

Het meerjarenplan dat een partnerorganisatie voor gelijke kansen opmaakt om erkend te kunnen worden, omvat een beschrijving van de strategische en operationele doelstellingen in relatie tot de gekozen rollen en de beleidsdoelstellingen, geeft een overzicht van de beoogde resultaten en indicatoren en het tijdstip evenals de wijze waarop die gemeten worden, en de budgettaire middelen die nodig geacht worden om het meerjarenplan te realiseren. De erkende organisaties worden gevraagd een jaaractieplan en jaarbegroting op uiterlijk 15 december van het voorafgaande werkjaar in te dienen voor elk uitvoeringsjaar van het meerjarenplan. Het jaaractieplan voor het eerste werkjaar wordt als bijlage bij het meerjarenplan opgenomen. De partnerorganisatie bezorgt voor elk werkjaar een jaarverslag en jaarrekening, en dit uiterlijk op 1 april van het jaar volgend op het werkjaar.

Ten slotte wordt bepaald dat, in het kader van de concretisering van de rollen, de minister beleidsprioriteiten kan bepalen waaraan de partnerorganisatie voor gelijke kansen mee uitvoering zal geven. Deze beleidsprioriteiten zullen onder andere meegenomen worden bij de opmaak van het jaaractieplan dat een erkende partnerorganisatie voor gelijke kansen ieder werkjaar opmaakt ter uitvoering van het meerjarenplan.

Verder beschrijft dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering de procedure om erkenning te verlenen en de samenwerkingsovereenkomst af te sluiten.

Er wordt een oproep tot indiening van erkenningsaanvragen gelanceerd op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur. De erkenningsaanvragen voor de eerste erkenningsperiode, die loopt van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2029, worden uiterlijk op 30 juni 2024 ingediend. Op die manier kan de eerste erkenningsperiode van start gaan op 1 januari 2025. Een erkenningsaanvraag wordt op digitale wijze ingediend en moet een aantal stukken bevatten om ontvankelijk te zijn.

In voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden ook bepalingen opgenomen inzake toezicht en sancties indien een erkende partnerorganisatie voor gelijke kansen zich niet aan de erkenningsvoorwaarden houdt of de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst niet naleeft. Het Agentschap Binnenlands Bestuur houdt tussentijds toezicht op de naleving van de verplichtingen door de partnerorganisaties en rapporteert hierover jaarlijks aan de minister. Tot slot is het belangrijk dat er een sanctieregeling voorhanden is om de naleving van de erkenningsvoorwaarden en de afspraken opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst op een effectieve en proportionele wijze te kunnen handhaven. Er wordt voorzien in een getrapte en gedifferentieerde sanctieregeling van financiële sancties (vermindering of terugvordering subsidies, schorsing van de erkenning en in laatste instantie de opheffing van de erkenning) waardoor tekortkomingen op een proportionele wijze gesanctioneerd kunnen worden om de werking van de partnerorganisaties voor gelijke kansen terug in regel te brengen met de erkenningsvoorwaarden en de samenwerkingsovereenkomst.

De bepalingen over de erkenningsprocedure en over toezicht en sancties werden gebaseerd op de erkenningsprocedure zoals bepaald voor de participatieorganisatie binnen het integratiebeleid en de Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad van personen met een handicap.

In dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt ten slotte voorzien in een delegatie aan de minister om jaarlijks algemene werkingssubsidies toe te kennen aan de erkende partnerorganisaties voor gelijke kansen binnen de beschikbare begrotingskredieten en binnen het door de Vlaamse Regering bepaalde maximale subsidiebedrag per jaar. Deze werkingssubsidies worden toegekend op basis van de samenwerkingsovereenkomst, het jaaractieplan en de jaarbegroting.

Partnerorganisaties voor digitale inclusie

In 2021-2023 financierde de Vlaamse Regering in het kader van het actieplan Iedereen Digitaal verschillende proeftuinen via subsidies vanuit het relanceplan Vlaamse Veerkracht. Vanaf 2025 kan de Vlaamse Regering op basis van artikel 14septies van het Gelijkekansendecreet structureel partnerorganisaties erkennen om de doelstellingen met betrekking tot digitale inclusie en het actieplan Iedereen Digitaal te verankeren op Vlaams niveau. Een partnerorganisatie voor digitale inclusie kan een of meer van de volgende opdrachten vervullen om het beleid rond digitale inclusie uit te voeren en te ondersteunen:

- 1° informatie, kennis en expertise rond digitale inclusie opbouwen die constant actueel is en aangepast wordt aan de veranderende maatschappij;
- 2° die informatie, kennis en expertise verspreiden bij partners van de Vlaamse overheid en de bredere maatschappij.

In de oproep tot indiening van de erkenningsaanvragen zal bepaald worden op basis van de beleidsnoden en de beschikbare begrotingskredieten:

- 1) hoeveel partnerorganisaties voor digitale inclusie erkend kunnen worden;
- 2) voor welke thema's en voor welk doelpubliek partnerorganisaties voor digitale inclusie erkend kunnen worden;
- 3) voor welke decretale opdrachten partnerorganisaties voor digitale inclusie erkend kunnen worden.

Voor de uitvoering van de hierboven vermelde decretale opdrachten sluit de erkende partnerorganisatie een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Regering (zie artikel 14septies, §3).

Partnerorganisatie voor het lokaal gelijkekansenbeleid

Ten derde kan de Vlaamse Regering op basis van artikel 14octies van het Gelijkekansendecreet vanaf 2025 een partnerorganisatie erkennen die lokale besturen ondersteunt bij het voeren van een lokaal gelijkekansenbeleid. De lokale besturen zijn een belangrijk bestuursniveau om te werken aan de uitdagingen die er zijn op vlak van gelijke kansen. Het samenleven in diversiteit gebeurt immers op het lokale niveau (wijken, scholen, jeugd- en sportverenigingen, etc.). Via deze erkenning kan de Vlaamse Regering een structurele partnerorganisatie erkennen om de lokale besturen daarbij te ondersteunen. De partnerorganisatie vervult, met het oog op de ondersteuning van lokale besturen bij het voeren van een inclusief lokaal gelijkekansenbeleid, de volgende opdrachten:

- 1° informatie, kennis en expertise over het lokaal gelijkekansenbeleid verzamelen;
- 2° die informatie, kennis en expertise in bruikbare instrumenten voor de lokale besturen omzetten;

3° die informatie, kennis en expertise delen met de lokale besturen;

4° begeleiding en ondersteuning verzorgen aan lokale besturen voor het lokaal gelijkheidsbeleid.

Voor de uitvoering van de hierboven vermelde decretale opdrachten sluit de erkende partnerorganisatie een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Regering (zie artikel 14octies, §3, van het Gelijkheidsdecreet).

In voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden de nadere erkenningsvoorwaarden en de erkenningsprocedure bepaald voor de partnerorganisaties voor digitale inclusie en voor de partnerorganisatie voor het lokaal gelijkheidsbeleid. De erkenningsprocedure en de erkenningsvoorwaarden voor de partnerorganisatie voor digitale inclusie en voor het lokale gelijkheidsbeleid zijn grotendeels gelijk. Voor de partnerorganisaties digitale inclusie werden enkele specifieke bepalingen opgenomen omdat er meerdere partnerorganisaties kunnen worden erkend voor digitale inclusie. Hieronder worden daarom de erkenningsprocedure en de erkenningsvoorwaarden van de partnerorganisaties voor digitale inclusie en van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid samen toegelicht.

In het kader van deugdelijk bestuur moet een erkende partnerorganisatie financieel transparant zijn waarbij ze naast haar jaarverslag ook haar jaarrekening moet bekendmaken op haar website. Ten tweede moet een erkende partnerorganisatie beschikken over een deontologische code waarin een non-discriminatieclausule is opgenomen.

Omdat de meerjarenplanning de basis vormt voor een succesvolle partnerorganisatie, moet deze toegevoegd worden aan de erkenningsaanvraag. Ten slotte moeten ook de missie en visie van een partnerorganisatie passen binnen de decretale opdrachten (zie supra).

De oproep tot indiening van erkenningsaanvragen en de modaliteiten tot indiening worden bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Zoals hierboven reeds vermeld, zal voor de partnerorganisaties digitale inclusie in het oproepkader bepaald worden hoeveel partnerorganisaties erkend kunnen worden en voor welke thema's, voor welke doelgroep en voor welke decretale taken ze erkend kunnen worden. Voor de eerste erkenningsprocedure van partnerorganisaties voor digitale inclusie en van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid op basis van dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden de erkenningsaanvragen ingediend uiterlijk op 30 juni 2024. Op die manier kan de eerste erkenningsperiode van start gaan op 1 januari 2025.

In voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden ook bepalingen opgenomen inzake toezicht en sancties indien een erkende partnerorganisatie zich niet aan de erkenningsvoorwaarden houdt of de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst niet naleeft. Het Agentschap Binnenlands Bestuur houdt tussentijds toezicht op de naleving van de verplichtingen door de partnerorganisatie en rapporteert hierover jaarlijks aan de minister. Tot slot is het belangrijk dat er een sanctieregeling voorhanden is om de naleving van de erkenningsvoorwaarden en de afspraken opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst op een effectieve en proportionele wijze te kunnen handhaven. Er wordt voorzien in een getrapte en gedifferentieerde sanctieregeling van financiële sancties (vermindering of terugvordering subsidies, schorsing van de erkenning en in laatste instantie de opheffing van de erkenning) waardoor tekortkomingen op een proportionele wijze gesanctioneerd kunnen worden om de werking van de partnerorganisatie terug in regel te brengen met de erkenningsvoorwaarden en de samenwerkingsovereenkomst.

De bepalingen over de erkenningsprocedure en inzake toezicht en sancties werden gebaseerd op de erkenningsprocedure zoals bepaald voor de participatieorganisatie binnen het integratiebeleid³ en op de erkenningsprocedure zoals bepaald voor de Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad van personen met een handicap⁴.

In dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt ten slotte voorzien in een delegatie aan de minister om jaarlijks een algemene werkingssubsidie toe te kennen aan de erkende partnerorganisaties binnen de beschikbare begrotingskredieten en binnen het door de Vlaamse Regering bepaalde maximaal subsidiebedrag per jaar. Deze werkingssubsidie wordt toegekend op basis van de samenwerkingsovereenkomst (artikel 14septies, §3, en artikel 14octies, §3, van het Gelijkekansendecreet) en op basis van het jaaractieplan, inclusief jaarbegroting.

Antidiscriminatiebeleid

Na wijzigingen in het Gelijkekansendecreet met het oog op het versterken van het antidiscriminatiebeleid, wordt in voorliggend besluit van de Vlaamse Regering uitvoering gegeven aan vier elementen van het Gelijkekansendecreet. Ten eerste wordt bepaald in welke situaties en onder welke voorwaarden stimulerende maatregelen genomen kunnen worden. Ten tweede wordt een delegatie gegeven om bij ministerieel besluit een modelformulier vast te stellen in het kader van de procedure tot het aanvragen van redelijke aanpassingen, ten derde wordt bepaald dat de minister de aanpassing van de bedragen van de forfaitaire schadevergoeding aan de index bekendmaakt in het Belgisch Staatsblad en ten slotte wordt het toezicht op het Gelijkekansendecreet verder uitgewerkt door middel van informatie-uitwisseling van bepaalde inspectiediensten met het Vlaams Mensenrechteninstituut.

Bepaling van de voorwaarden inzake stimulerende maatregelen voor lokale besturen

Het discriminatieverbod mag geen afbreuk doen aan de handhaving of vaststelling van maatregelen die zijn bedoeld om de nadelen die een groep personen ondervindt van haar beschermd kenmerken te voorkomen of te compenseren. Deze maatregelen kunnen organisaties van personen met een beschermd kenmerk toestaan, mits deze als hoofddoelstelling hebben aan de bijzondere behoeften van deze personen tegemoet te komen. Dergelijke stimulerende maatregelen staan ook bekend als positieve acties. Hiermee doelen we op een brede waaier van stimulerende maatregelen om te zorgen voor een meer inclusieve participatie binnen onze samenleving.

Artikel 7.1 van richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep bepaalt dat het beginsel van gelijke behandeling niet belet dat een lidstaat, om volledige gelijkheid in het beroepsleven te waarborgen, specifieke maatregelen handhaaft of treft om de nadelen, die verband houden met een van de in

³ Zie het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2020 tot uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, wat betreft de participatieorganisatie, en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019 tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid wat betreft de participatieorganisatie en de oriëntering van anderstaligen naar het meest gepaste aanbod NT2, en tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, *BS* 9 juli 2020.

⁴ Zie het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 houdende de erkenningsvoorwaarden, de erkenningsprocedure en het toezicht op de Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad van personen met een handicap, *BS* 29 maart 2022.

artikel 1 genoemde gronden, te voorkomen of te compenseren. Artikel 5 van richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming heeft dezelfde strekking, voor wat betreft maatregelen die zijn bedoeld om de nadelen van een groep personen van een specifiek 'ras' of een specifieke etnische afstamming te voorkomen of te compenseren, maar dan ook buiten de context van het beroepsleven. Artikel 6 van richtlijn 2004/113/EG van de Raad van 13 december 2004 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten en art. 5 van richtlijn 2006/54/EG, doen tot slot hetzelfde voor wat betreft maatregelen die zijn bedoeld om de nadelen die verband houden met geslacht te voorkomen of te compenseren.

Ook de VN-verdragen, waaraan het Gelijkheidsdecreet eveneens uitvoering geeft (te weten: het Verdrag van 7 maart 1966 inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie; het Verdrag van 18 december 1979 inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen en het Verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap), bieden de mogelijkheid tot stimulerende maatregelen.

Deze Europese en internationale maatregelen werden voor Vlaanderen omgezet in artikel 26 van het Gelijkheidsdecreet: *"Dit decreet belet niet dat om volledige gelijkheid te waarborgen, tijdelijk specifieke maatregelen worden gehandhaafd of getroffen om een kennelijke ongelijkheid te compenseren die verband houdt met een van de kenmerken uit artikel 15bis, of een combinatie van die kenmerken, voor zover die maatregelen objectief worden gerechtvaardigd door een legitiem doel en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn."*

Het gewijzigde Gelijkheidsdecreet stelt in het tweede lid van artikel 26: *"Met behoud van de toepassing van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, kan de Vlaamse Regering, in het algemeen of voor welbepaalde domeinen of beschermde kenmerken, nader bepalen in welke situaties en onder welke voorwaarden een tijdelijke specifieke maatregel gehandhaafd of getroffen kan worden."*

In dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt uitvoering gegeven aan dit artikel 26, tweede lid, van het gewijzigde Gelijkheidsdecreet en heeft in de eerste plaats tot doel meer bekendheid te geven aan de geldende criteria voor stimulerende maatregelen, krachtens de Europese en nationale rechtspraak, en dit specifiek ten aanzien van lokale besturen en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie als plaatsvervangend Vlaams lokaal bestuur.

Modelformulier voor het aanvragen van redelijke aanpassingen

Met betrekking tot het modelformulier voor het aanvragen van redelijke aanpassingen, wordt een delegatie gegeven aan de minister bevoegd voor gelijke kansen om dit modelformulier vast te stellen. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan artikel 26bis, §1, eerste lid, van het Gelijkheidsdecreet. Het gaat om een modelformulier dat facultatief ter beschikking wordt gesteld voor het aanvragen van redelijke aanpassingen. Er is geen verplichting om dit aanvraagformulier te gebruiken. Dit aanvraagformulier heeft dan ook niet de bedoeling om bestaande, laagdrempelige en in de praktijk goed werkende aanvraagprocedures te vervangen en nodeloos te verzwaren. Het modelformulier zal aangepast en verfijnd moeten worden naar gelang het specifieke domein waarin redelijke aanpassingen worden gevraagd. Het is belangrijk dat elke aanvraagprocedure het recht op gegevensbescherming van de betrokkenen eerbiedigt, zeker omdat in het kader van die aanvraag ook gezondheidsgegevens kunnen worden verwerkt. De persoon die aan het discriminatieverbod

onderworpen is, en die het modelformulier gebruikt, is verantwoordelijk om het recht op gegevensbescherming van de betrokkenen te eerbiedigen.

Bekendmaking aanpassing bedragen van de forfaitaire schadevergoeding aan de index

In artikel 28, §2, vijfde lid, van het Gelijkekansendecreet wordt bepaald dat de bedragen van de forfaitaire schadevergoeding jaarlijks op 1 januari zullen worden aangepast op basis van een coëfficiënt die verkregen wordt door het gemiddelde van de maandelijkse indexcijfers van het voorafgaande jaar te delen door het gemiddelde van de indexcijfers van het jaar 2022.

In voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt delegatie gegeven aan de minister om elke aanpassing van de bedragen van de forfaitaire schadevergoeding, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen bekend te maken in het Belgisch Staatsblad.

Het is belangrijk op te merken dat deze indexering automatisch gebeurt ook indien er geen bekendmaking zou zijn van de aanpassing door de minister. Een bekendmaking door de minister van de geïndexeerde cijfers is dus enkel voor de duidelijkheid.

Toezicht op het Gelijkekansendecreet door bepaalde inspectiediensten

Ten slotte wordt uitvoering gegeven aan artikel 39 van het Gelijkekansendecreet waarin wordt bepaald: *“Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de federale politie houden de door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren en beambten toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.”* Deze delegatie aan de Vlaamse Regering bleef tot nu toe onuitgevoerd. Uit de evaluatiestudie van het Gelijkekansendecreet bleek dat daardoor heel wat situaties van discriminatie aan elke vorm van overheidsinspectie ontsnappen.⁵ Het doel van de decreetgever was om een of meer inspectiediensten aan te duiden om toezicht te houden op het Gelijkekansendecreet. Als een eerste stap en om tegemoet te komen aan de vaststellingen uit de evaluatiestudie wordt in dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voorzien dat de zorginspectie, de wooninspectie en de sociale inspectie mogelijke gevallen van discriminatie in de zin van het Gelijkekansendecreet waarvan zij tijdens de uitvoering van hun opdracht kennisnemen kunnen melden aan het Vlaams Mensenrechteninstituut. Vandaag bestaat deze mogelijkheid nog niet. Op die manier kan beter toezicht gehouden worden op de handhaving van het Gelijkekansendecreet door het Vlaams Mensenrechteninstituut. Het Vlaams Mensenrechteninstituut kan de doorgestuurde informatie namelijk gebruiken in de uitoefening van zijn decretaal toegewezen bevoegdheden. De informatie kan enerzijds gebruikt worden in het geval een klacht of melding werd ingediend die verband houdt met de doorgestuurde informatie. Anderzijds kan de doorgestuurde informatie gebruikt worden in het kader van het formuleren van adviezen, aanbevelingen, voorstellen en verslagen. Het Vlaams Mensenrechteninstituut kan dit namelijk op eigen initiatief doen en dus zonder dat er een klager geïdentificeerd is. In het kader van zijn decretaal bepaalde informatiebevoegdheid kan het Vlaams Mensenrechteninstituut bovendien personen horen en informatie en documentatie opvragen. Heel concreet zou het Vlaams Mensenrechteninstituut dus kunnen beslissen om naar aanleiding van de doorgestuurde informatie verder onderzoek te doen op basis van zijn decretale bevoegdheden, en dit zowel in functie van zijn bevoegdheid om adviezen, aanbevelingen, voorstellen of verslagen op te maken, dan wel in het kader van een concrete klacht of een melding.

Bijkomend wordt in dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering opgenomen dat de bovengenoemde inspectiediensten een slachtoffer van mogelijke discriminatie in de zin van het

⁵ E. CLOOTS, M. SPINOY en J. VRIELINK, *Gelijk zijn vs. gelijk krijgen: een juridische evaluatie van het Vlaamse Gelijkekansendecreet*, Antwerpen/Cambridge, Intersentia, 2021, 283.

Gelijkekansendecreet, zijn wettelijke vertegenwoordiger of iedere betrokken belanghebbende doorverwijzen naar het Vlaams Mensenrechteninstituut. De inspectiediensten kunnen het slachtoffer hierbij wijzen op de mogelijkheid om een klacht of melding in te dienen bij het Vlaams Mensenrechteninstituut.

Dankzij deze bepalingen inzake informatie-uitwisseling kunnen meer gevallen van discriminatie die anders zouden ontsnappen aan overheidstoezicht, gevat worden door het Vlaams Mensenrechteninstituut.

Ten slotte wordt een technische aanpassing doorgevoerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2023 over de samenstelling van en de procedure voor de geschillenkamer van het Vlaams Mensenrechteninstituut.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1 definieert enkele elementaire begrippen.

Hoofdstuk 2. Het Vlaamse gelijkheidsbeleid

Afdeling 1. Organisatie van het horizontale gelijkheidsbeleid

Artikel 2 benoemt in functie van de organisatie van het horizontale Vlaamse gelijkheidsbeleid de relevante beleidsdomeinen, departementen en intern en extern verzelfstandige agentschappen. Hiermee wordt benadrukt welke beleidsdomeinen, departementen en intern en extern verzelfstandige agentschappen een cruciale rol hebben in het vormgeven van een slagkrachtig gelijkheidsbeleid.

Artikel 3 bepaalt in uitvoering van artikel 11 van het Gelijkheidsdecreet de wijze waarop de departementen en de intern en extern verzelfstandige agentschappen van de Vlaamse overheid het gelijkheidsbeleid vormgeven. In functie van een inclusief beleid waarin elk domein verantwoordelijkheid neemt, is het belangrijk om de focus te leggen op “mandaathouders”. Dit artikel omschrijft wie deze mandaathouders (aanspreekpunten gelijkheidsbeleid) (kunnen) zijn en wat hun rol en taken zijn.

De leidend ambtenaren duiden binnen de departementen en de intern en extern verzelfstandige agentschappen aanspreekpunten voor het gelijkheidsbeleid aan. De leidend ambtenaren kunnen deze rol ook zelf vervullen. De leidend ambtenaren bekijken binnen het agentschap of departement welke personeelsleden de nodige expertise hebben om aanspreekpunt te zijn. De aanspreekpunten voor het gelijkheidsbeleid leveren onder meer een bijdrage aan het geïntegreerde actieplan. Zij adviseren hierbij de bevoegde ministers die de acties binnen hun beleidsdomeinen oplijsten en uitwerken. In welke vorm kennis gedeeld wordt en het horizontaal beleid wordt opgevolgd, maakt deel uit van de operationalisering. Deze aanpak werd hernomen uit het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en het bijhorend uitvoeringsbesluit van 29 januari 2016. De aanpak voor het horizontale integratiebeleid werd destijds grotendeels afgestemd op het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Afdeling 2. Samenwerking met partnerorganisaties

Onderafdeling 1. Erkenning van partnerorganisaties voor gelijke kansen

Artikel 4 omschrijft de rollen die een partnerorganisatie voor gelijke kansen kan vervullen. De thema's opgenomen in artikel 14bis van het Gelijkekansendecreet verwijzen naar drie beleidsdoelstellingen waar het gelijkekansenbeleid op inzet, en waar partnerorganisaties voor worden aangezocht: het streven naar gendergelijkheid, de inclusie van LGBTI+ personen en de inclusie van personen met een handicap.

De rollen werden in artikel 14ter van het Gelijkekansendecreet als volgt geformuleerd:

- een rol als expertisecentrum voor praktijkgeoriënteerde expertiseontwikkeling, kennis- en informatieopbouw;
- een rol als belangenbehartiger met signaalfunctie aan de Vlaamse overheid en aanjager van het maatschappelijke debat;
- een rol op het vlak van dienstverlening, ondersteuning of informatieverschaffing;
- een rol als netwerkorganisatie die mensen en organisaties verbindt en die gericht is op de versterking van gelijke kansen.

In het verlengde daarvan formuleert en preciseert de Vlaamse Regering de rollen in dit besluit van de Vlaamse Regering als volgt:

- 1° een expertisecentrum zijn binnen een of meerdere van de beleidsdoelstellingen gendergelijkheid, inclusie van LGBTI+ personen en inclusie van personen met een handicap. Een expertisecentrum heeft vooral de opdracht om kennis, inzichten en bruikbare instrumenten met betrekking tot de beleidsdoelstellingen te ontwikkelen, te borgen en te ontsluiten;
- 2° een belangenbehartiger zijn met betrekking tot een of meerdere van de beleidsdoelstellingen gendergelijkheid, inclusie van LGBTI+ personen en inclusie van personen met een handicap. Onder belangenbehartiging wordt onder meer verstaan: het opkomen voor de belangen en rechten van de groepen die het Gelijkekansendecreet beoogt te beschermen en het behartigen van gelijke kansen rond de beleidsdoelstellingen. Een belangrijk element hierbij kan het principe van zelforganisatie en inbreng van ervaringsdeskundigheid zijn;
- 3° een dienstverlener en vormingsorganisatie zijn met betrekking tot een of meerdere van de beleidsdoelstellingen gendergelijkheid, inclusie van LGBTI+ personen en inclusie van personen met een handicap. Onder deze opdracht wordt onder meer bedoeld: het verspreiden van informatie, het geven van vormingen, het verstrekken van ondersteuning en begeleiding met betrekking tot de beleidsdoelstellingen;
- 4° een netwerkorganisatie zijn met betrekking tot een of meerdere van de beleidsdoelstellingen gendergelijkheid, inclusie van LGBTI+ personen en inclusie van personen met een handicap.

Een netwerkorganisatie heeft vooral een verbindende en versterkende rol naar mensen, organisaties en de samenleving en zet processen op waarbij diverse actoren betrokken worden ter bevordering van gelijke kansen rond de beleidsdoelstellingen.

De aanvrager maakt via het meerjarenplan zijn ambities, doelstellingen en geplande acties duidelijk in zijn aanvraagdossier. Een aanvrager neemt in zijn aanvraag minstens twee rollen per gekozen beleidsdoelstelling op waarop hij zal inzetten. Bij de beoordeling van de aanvragen zal eerst nagegaan worden of de indieners voldoen aan de erkenningsvoorwaarden. Vervolgens wordt bekeken hoe elke rol voor elke beleidsdoelstelling kan ingevuld worden op basis van de aanvragen die voldoen aan de erkenningsvoorwaarden.

Daarbij zorgt de Vlaamse Regering voor een volwaardige invulling van alle rollen binnen de beleidsdoelstellingen, zodat voor elke beleidsdoelstelling de vier rollen telkens worden ingevuld door een of meer partnerorganisaties. Binnen het beschikbare beleidskrediet kunnen per rol één of meer partnerorganisaties erkend worden.

Meerdere organisaties kunnen erkend worden voor een bepaalde rol, in zoverre ze inzetten op verschillende deelaspecten, verschillende doelgroepen of verschillende beleidsdoelstellingen. Indien twee organisaties dezelfde rol opnemen maar zich elk richten tot een ander aspect binnen een beleidsdoelstelling wordt enerzijds bekeken of er nog budgettaire ruimte is en anderzijds welke organisatie het meest voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

Artikel 5 bepaalt in paragraaf 1 dat de missie, visie en werking van een partnerorganisatie moeten kaderen binnen de gekozen beleidsdoelstellingen, de gekozen rollen en de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 14quinquies, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet.

Een partnerorganisatie voor gelijke kansen moet aan de voorwaarden vermeld in artikel 14quinquies van het Gelijkekansendecreet voldoen om erkend te worden en om de erkenning te behouden.

Het gaat om volgende inhoudelijke en vormelijke criteria:

- het mensenrechtenperspectief staat centraal en het bevorderen van gelijke kansen vormt onderdeel van de missie van de erkende organisatie. Het centraal stellen van het mensenrechtenperspectief refereert naar het belang van het internationaal mensenrechtenkader verbonden met het UVRM en EVRM en de relevante door België geratificeerde mensenrechtenverdragen en verbintenissen die daaruit voortvloeien, voor het handelen van een partnerorganisatie;
- een partnerorganisatie heeft duidelijke expertise met betrekking tot een van de thema's vermeld in artikel 6, §2, eerste lid, 1° tot en met 3°, van het Gelijkekansendecreet;
- aandacht voor intersectionaliteit: betreft een benadering die verwacht wordt van een erkende partnerorganisatie die rekening houdt met de samenhang van discriminatiegronden (kenmerken zoals vermeld in artikel 15bis van het Gelijkekansendecreet) en de dynamieken die daaruit voortvloeien;
- de organisatie heeft geen commercieel doel;
- de organisatie is onafhankelijk bij de uitoefening van de opdrachten.

Paragraaf 2 en 3 van artikel 5 formuleren de overige erkenningsvoorwaarden waaraan een partnerorganisatie voor gelijke kansen moet voldoen.

Het meerjarenplan en in voorkomend geval de statuten van de aanvrager moet aantonen dat de aanvrager zich inderdaad inspant voor het realiseren van gelijke kansen met betrekking tot de gekozen beleidsdoelstellingen met focus op de Vlaamse bevoegdheden. Dit staat niet in de weg dat vanwege de samenhang van diverse bevoegdheden, een partnerorganisatie vanuit de rollen waar hij voor erkend wordt, ook acties of standpunten kan ontwikkelen of dienstverlener, netwerker kan zijn met betrekking tot aspecten van internationale, federale of lokale aard. De aanvrager toont daarbij ook aan dat de werking het lokale niveau overstijgt. Een organisatie die een keer per jaar een lokaal event organiseert zonder verdere uitstraling naar Vlaanderen of die alleen een werking en bereik heeft op lokaal niveau, komt niet in aanmerking als partnerorganisatie. Om partner van het Vlaams Gelijkekansenbeleid te worden is het belangrijk om een werking met bovenlokale impact te hebben. Een volgende voorwaarde bepaalt dat de aanvrager voorafgaand aan de erkenningsaanvraag een actieve werking van minimum drie jaar met betrekking tot de gekozen beleidsdoelstellingen en gekozen rollen kan aantonen. Een partnerorganisatie voor gelijke kansen dient namelijk over enige ervaring en maturiteit te beschikken om het partnerschap ten volle te kunnen invullen.

In de derde paragraaf worden twee voorwaarden met betrekking tot deugdelijk bestuur geformuleerd. Ten eerste: beschikken over een intern reglement waarin een non-discriminatieclausule is opgenomen. Een erkende partnerorganisatie moet binnen de zes maanden na het afsluiten van de samenwerkingsovereenkomst voldoen aan die voorwaarde. Ten tweede: het bekendmaken van het jaarverslag en jaarrekening op de eigen website. Hierdoor wordt zowel de inhoudelijke werking als het financiële beleid van een erkende partnerorganisatie transparant gemaakt.

Artikel 6 bevat bepalingen over het vijfjarig meerjarenplan waarover de aanvrager moet beschikken en de inhoudelijke en financiële jaarrapportering over de voortgang en realisatie van het meerjarenplan. In het geval van een erkenningsprocedure die volgt op de opheffing van de erkenning van een partnerorganisatie, wordt een meerjarenplan ingediend voor de resterende duur van de erkenningsperiode.

Het meerjarenplan omvat de volgende inhoudelijke en financiële elementen:

- 1° een beschrijving van de strategische en operationele doelstellingen in relatie tot de rollen en de beleidsdoelstellingen;
- 2° een opgave van de beoogde resultaten en de bijbehorende indicatoren opgedeeld per beleidsdoelstelling en per rol;
- 3° het tijdstip en de wijze waarop de resultaten worden gemeten;
- 4° een beschrijving van de interne organisatiestructuur en werking;
- 5° de middelen die nodig worden geacht om het meerjarenplan te realiseren. Het gaat hierbij om de samenhang tussen het inhoudelijk en zakelijk deel van het meerjarenplan.

Ter uitvoering van het meerjarenplan maakt een partnerorganisatie voor gelijke kansen voor elk werkjaar een jaaractieplan op. Het jaaractieplan beschrijft hoe een partnerorganisatie de strategische doelstellingen geformuleerd in het meerjarenplan zal realiseren. Het jaaractieplan omschrijft minstens de te behalen resultaten en de concrete acties in het betrokken jaar, opgedeeld per beleidsdoelstelling en per rol. Dit jaaractieplan beschrijft eveneens de indicatoren die zullen toelaten om de te behalen resultaten en toegekende de subsidie beleidsmatig en financieel te evalueren. Bij de opmaak van het jaaractieplan wordt rekening gehouden met de beleidsprioriteiten die door de minister bepaald worden. Ter opvolging van de uitvoering van het meerjarenplan, het jaaractieplan en de samenwerkingsovereenkomst maakt een partnerorganisatie voor gelijke kansen ook een jaarverslag en een jaarrekening op van het voorbije werkjaar. Het jaarverslag en de jaarrekening worden op digitale wijze aan het Agentschap Binnenlands Bestuur bezorgd uiterlijk op 1 april van het jaar dat volgt op het werkjaar waarop ze betrekking hebben. Indien erkende partnerorganisaties nog andere subsidies ontvangen moet in de jaarrekening een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen de uitgaven en inkomsten in het kader van de erkenning als partnerorganisatie en de inkomsten en uitgaven die worden gekoppeld aan de andere subsidiëring, en dit voor alle ontvangen subsidies. Naast de jaarrekening zal de financiële rapportering moeten duiden welke uitgaven worden gekoppeld aan ontvangen subsidie. In het jaarlijkse subsidiebesluit zullen verdere voorwaarden en modaliteiten opgelegd worden, onder meer met betrekking tot de financiële rapportering en dubbele financiering.

Artikel 7 bepaalt dat de minister beleidsprioriteiten kan vastleggen in het kader van de concrete uitvoering van de rollen van een partnerorganisatie voor gelijke kansen. De beleidsprioriteiten hebben betrekking op bestaande beleidsdoelstellingen bepaald in het Vlaams Regeerakkoord, de beleidsnota's en het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan die als prioritair worden beschouwd waar een partnerorganisatie aan dient mee te werken. Het gaat dus niet om nieuwe doelstellingen of

beleidsopties, wel om het prioriteren en verfijnen van bestaande beleidskeuzes. Deze beleidsprioriteiten zullen onder andere meegenomen worden bij de opmaak van het jaaractieplan dat een erkende partnerorganisatie voor gelijke kansen ieder werkjaar opmaakt ter uitvoering van het meerjarenplan.

Artikel 8 bevat de bepaling dat de erkenningsaanvraag wordt ingediend zes maanden voorafgaand aan de datum waarop de erkenning van de partnerorganisaties afloopt, of in voorkomend geval, uiterlijk veertig werkdagen na de opheffing van de erkenning van een partnerorganisatie voor gelijke kansen.

De datum voor het indienen van erkenningsaanvragen wordt bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

De indiening van erkenningsaanvragen tegen 30 juni 2024 heeft de bedoeling om een eerste erkenningsperiode van partnerorganisaties voor gelijke kansen in te laten gaan op 1 januari 2025.

Artikel 9 bepaalt de documenten en gegevens die de erkenningsaanvraag moet bevatten om ontvankelijk te zijn.

Artikel 10 bepaalt dat het Agentschap Binnenlands Bestuur de ontvankelijkheid van de ingediende erkenningsaanvraag of -aanvragen onderzoekt. Voor de ontvankelijkheid wordt onderzocht of de aanvragen zijn ingediend binnen de vooropgestelde termijn, via het juiste sjabloon en of ze de vereiste stukken en gegevens bevatten.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur meldt aan de aanvrager dat de erkenningsaanvraag ontvankelijk of onontvankelijk is binnen tien werkdagen na de dag waarop het de erkenningsaanvraag heeft ontvangen. Nadat die termijn verstreken is, wordt de aanvraag geacht ontvankelijk te zijn. Deze bepaling is in het voordeel van de aanvrager en komt bovendien de rechtszekerheid voor de aanvrager ten goede. Na het verstrijken van de termijn van tien werkdagen, heeft deze immers zekerheid over de ontvankelijkheid van de aanvraag. In dit artikel wordt verder bepaald dat indien er geen ontvankelijke aanvragen worden ingediend, de erkenningsprocedure opnieuw kan worden opgestart. De datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen wordt bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Artikel 11 bepaalt dat het Agentschap Binnenlands Bestuur een inhoudelijke beoordeling verricht van de ontvankelijke erkenningsaanvraag en daarover een advies uitbrengt aan de minister. Bij deze beoordeling wordt de ontvankelijke erkenningsaanvraag getoetst aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering en aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 14quinquies, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet. Deze beoordeling gebeurt op basis van de stukken en gegevens, vermeld in artikel 9. Op deze manier kan een grondige inschatting gemaakt worden of de aanvrager afdoende aan de erkenningsvoorwaarden voldoet of kan voldoen. Er kan dan ook ingeschat worden welke aanvrager de meeste garanties biedt om de rollen, vermeld in artikel 4, §2, naar behoren in te vullen.

Het artikel bepaalt daarnaast dat het Agentschap Binnenlands Bestuur, indien het dit nodig en relevant acht, voor bepaalde elementen in het aanvraagdossier die samenhangen met de bevoegdheden van andere beleidsdomeinen, een extern oordeel kan vragen bij de betreffende departementen of agentschappen. Dit advies dient binnen de twintig werkdagen bezorgd te worden aan het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Het schort de beslissingstermijn niet op. In dit artikel wordt ook bepaald dat de beslissingstermijn niet geschorst wordt indien er bijkomende inlichtingen van de aanvrager nodig zijn. Indien de opgevraagde inlichtingen niet worden bezorgd, wordt er geconcludeerd dat de aanvrager afziet van de erkenningsaanvraag.

Artikel 12 bepaalt dat de Vlaamse Regering een beslissing neemt tot erkenning of niet-erkenning van de partnerorganisaties voor gelijke kansen. Indien de Vlaamse Regering beslist tot erkenning van de partnerorganisaties bepaalt ze de subsidiebedragen die de minister jaarlijks kan toekennen aan de erkende partnerorganisaties en sluit ze met de erkende partnerorganisaties een samenwerkingsovereenkomst. De Vlaamse Regering bepaalt het maximale subsidiebedrag per jaar, waarbinnen het jaarlijks subsidiebedrag via een ministerieel besluit toegekend kan worden, rekening houdend met het jaaractieplan inclusief de jaarbegroting. Indien het toegekende bedrag verschilt van het door de organisatie aangevraagde bedrag kan dit aanleiding geven tot overleg tussen minister en de aanvrager over de in de samenwerkingsovereenkomst op te nemen engagementen.

De samenwerkingsovereenkomst omvat onder meer het meerjarenplan, afspraken over de praktische en concrete uitvoering van de rollen, inclusief de strategische en operationele doelstellingen en de opvolgingsindicatoren. Daarnaast bevat de samenwerkingsovereenkomst de nodige bepalingen zodat de subsidie cfr. de VCO jaarlijks kan worden vastgelegd.

De indicatoren laten toe de voortgang en realisatie van de doelstellingen op te volgen en de aanwending van de subsidies inhoudelijk en financieel te evalueren.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur informeert de aanvrager binnen tien werkdagen over de beslissing van de Vlaamse Regering tot erkenning.

Paragraaf 3 voorziet in een regeling ingeval van een beslissing tot niet-erkenning, waarbij een nieuwe erkenningsprocedure opgestart kan worden. In dat geval wordt de datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur en wordt voorzien in een afwijkende timing voor de indiening van erkenningsaanvragen ten opzichte van de termijn voorzien in artikel 8, tweede lid.

Artikel 13 bepaalt dat de vijfjarige periode van de samenwerkingsovereenkomst start op de eerste dag van zevende maand volgend op de maand dat de erkenningsaanvragen uiterlijk ingediend worden.

Artikel 14 regelt dat de erkenning geldig is tot de samenwerkingsovereenkomst eindigt of de erkenning wordt opgeheven.

Artikel 15 bepaalt dat het Agentschap Binnenlands Bestuur jaarlijks aan de minister rapporteert over de uitvoering van de afspraken opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst (o.a. het meerjarenplan), de naleving van de erkenningsvoorwaarden en de aanwending van de toegekende subsidies. Deze rapportageverplichting kadert binnen een effectief toezicht van het Agentschap Binnenlands Bestuur op de naleving van de verplichtingen door een erkende partnerorganisatie.

Artikel 16 voorziet dat het Agentschap Binnenlands Bestuur een omstandig verslag opmaakt als bij een erkende partnerorganisatie voor gelijke kansen de volgende tekortkomingen worden vastgesteld:

- 1° de partnerorganisatie voor gelijke kansen voldoet niet langer aan een van de erkenningsvoorwaarden;
- 2° de werking van de partnerorganisatie voor gelijke kansen vertoont afwijkingen ten opzichte van de afspraken die opgenomen zijn in de samenwerkingsovereenkomst.

Het verslag wordt bezorgd aan de minister en aan de betreffende erkende partnerorganisatie voor gelijke kansen. Het Agentschap Binnenlands Bestuur maant de betreffende erkende partnerorganisatie aan om binnen een termijn van veertig werkdagen de vastgestelde tekortkomingen weg te werken en het agentschap te informeren over de daartoe genomen maatregelen.

Artikel 17 regelt de procedure voor zowel de vermindering en terugvordering van de subsidies, zoals het schorsen van de erkenning wanneer de erkende partnerorganisatie voor gelijke kansen na verloop van veertig werkdagen (vanaf de aanmaning vermeld in artikel 16) de vastgestelde tekortkomingen niet heeft weggewerkt. Tijdens de periode van schorsing van de erkenning wordt er aan de betreffende partnerorganisatie geen subsidies toegekend. De periode van schorsing leidt tot een pro rata vermindering van het subsidiebedrag, rekening houdend met het aantal dagen van schorsing. Bij een eventuele saldobetaling zal dit worden verrekend of teruggevorderd. De sancties staan steeds in een redelijke verhouding tot de omvang van de vastgestelde tekortkomingen, en duren totdat deze tekortkomingen zijn weggewerkt. Gezien de vermindering van het subsidiebedrag in geval van schorsing steeds pro rata gebeurt, zal deze sanctie in principe altijd als redelijk beschouwd worden. Het agentschap informeert de betreffende erkende partnerorganisatie voor gelijke kansen binnen de tien werkdagen over de beslissing om een sanctie op te leggen en informeert de betreffende erkende partnerorganisatie ook in het geval dat de minister geen sanctie neemt. Indien de minister geen beslissing neemt binnen die termijn blijven de subsidies ongewijzigd. Dit doet geen afbreuk aan de mogelijkheid tot vermindering van subsidies om andere redenen nadien. Dat kan bijvoorbeeld naar aanleiding van bijkomende controles in het kader van het Verstrengd Toezicht Subsidies door andere controle actoren omdat bijvoorbeeld achteraf blijkt dat de subsidie niet werd aangewend voor het doel waarvoor de subsidie werd toegekend of omdat andere voorwaarden niet werden nagekomen.

Artikel 18 regelt de procedure voor de opheffing van de erkenning van een partnerorganisatie voor gelijke kansen door de minister. De sanctie tot opheffing van de erkenning kan opgelegd worden wanneer binnen veertig werkdagen na het opleggen van de sancties, vermeld in artikel 17, de vastgestelde tekortkomingen niet zijn weggewerkt door de erkende partnerorganisatie.

De samenwerkingsovereenkomst wordt van rechtswege ontbonden indien de erkenning wordt opgeheven. In het geval van het opheffen van de erkenning als vermeld in het eerste lid, worden geen subsidies, vermeld in artikel 14sexies van het Gelijkekansendecreet, meer toegekend en worden in voorkomend geval, een deel van of het volledig reeds uitbetaalde voorschot van de subsidie, vermeld in artikel 14sexies van het Gelijkekansendecreet, dat niet verantwoord kan worden, en de opgebouwde reserves, teruggevorderd. De betreffende partnerorganisatie voor gelijke kansen wordt door het Agentschap Binnenlands Bestuur in kennis gesteld van zowel de beslissing tot opheffing van de erkenning als over de afwezigheid van een beslissing en in voorkomend geval, van de terugvordering van reeds uitbetaalde subsidies en opgebouwde reserves.. Ingeval van een beslissing tot opheffing van de erkenning wordt in een regeling voorzien waarbij een nieuwe erkenningsprocedure kan worden opgestart. In dat geval, wordt de datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur. De beslissing om een nieuwe erkenningsprocedure op starten zal afhangen van de resterende duur van de erkenningsperiode en de beleidsnoden. De organisatie wiens erkenning opgeheven werd, kan geen nieuwe aanvraag tot erkenning indienen voor de resterende periode. Om ervoor te zorgen dat de erkenningsperioden van alle erkende partnerorganisaties parallel blijven lopen, wordt in dit geval deze partnerorganisatie erkend voor de resterende duur van de erkenningsperiode. Bijvoorbeeld de erkenning van een partnerorganisatie voor gelijke kansen wordt opgeheven in het eerste jaar van de vijf jaar durende

erkenningperiode. In dat geval kan de nieuw erkende partnerorganisatie maximaal voor 4 jaar erkend worden.

Artikel 19 bepaalt de delegatie aan de bevoegde minister om na advies van de Inspectie van Financiën een subsidie toe te kennen aan de erkende partnerorganisaties voor gelijke kansen op basis van de afgesloten samenwerkingsovereenkomst en de acties opgenomen in het jaaractieplan. Het bedrag dat toegekend wordt door de minister valt binnen de beschikbare begrotingskredieten en binnen het door de Vlaamse Regering bepaalde maximale subsidiebedrag per jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met het jaaractieplan inclusief de jaarbegroting. Het dossier dat aan de Inspectie van Financiën voor advies wordt voorgelegd bevat naast de samenwerkingsovereenkomst eveneens het jaaractieplan en de jaarbegroting.

Onderafdeling 2. Erkenning van de partnerorganisatie voor digitale inclusie

Artikel 20 tot en met 24 bevatten de nadere voorwaarden voor de erkenning van de partnerorganisatie voor digitale inclusie, ter uitvoering van artikel 14septies, §2, tweede lid, van het Gelijkekansendecreet. Deze erkenningsvoorwaarden gelden naast de decretale erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 14septies, §2, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet.

Artikel 20 bepaalt dat de opdracht voor een partnerorganisatie voor digitale inclusie om informatie, kennis en expertise te verspreiden bij partners van de Vlaamse overheid en de bredere maatschappij, zoals vermeld in artikel 14septies, §3, eerste lid, 2°, van het Gelijkekansendecreet, ook geldt voor de verspreiding binnen de Vlaamse overheid zelf.

Artikel 21 bepaalt de erkenningsvoorwaarden voor een partnerorganisatie voor digitale inclusie in het kader van deugdelijk bestuur. In punt 2° wordt bepaald dat een partnerorganisatie voor digitale inclusie naast het jaarverslag ook haar jaarrekening publiekelijk moet bekendmaken. Hierdoor wordt zowel de inhoudelijke werking als het financieel beleid van een erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie transparant gemaakt.

Artikel 22 bepaalt dat de missie en visie van een partnerorganisatie voor digitale inclusie moeten kaderen binnen een of meer van de opdrachten, vermeld in artikel 14septies, §3, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet, zoals die opgenomen worden in het oproepkader. Daarnaast moet de werking van een partnerorganisatie voor digitale inclusie in voldoende mate aantonen dat de organisatie zich richt op het bevorderen van digitale inclusie in Vlaanderen.

Artikel 23 bevat bepalingen over het vijfjarig meerjarenplan waarover een partnerorganisatie voor digitale inclusie moet beschikken en de inhoudelijke en financiële jaarrapportering over de voortgang en realisatie van het meerjarenplan.

Het meerjarenplan omvat al de volgende elementen:

- 1° een beschrijving van de strategische en operationele doelstellingen in relatie tot een of meer van de decretale algemene opdrachten, zoals die opgenomen zijn in het oproepkader en de decretaal bepaalde doelstelling van digitale inclusie;
- 2° een opgave van de beoogde resultaten en bijbehorende indicatoren opgedeeld per opdracht, zoals die zijn opgenomen in de oproep en per strategische doelstelling;
- 3° het tijdstip en de wijze waarop de resultaten worden gemeten;
- 4° een beschrijving van de interne organisatiestructuur en -werking;

5° de middelen die nodig worden geacht om het meerjarenplan te realiseren.

Ter uitvoering van het meerjarenplan maakt een partnerorganisatie voor digitale inclusie voor elk werkjaar een jaaractieplan op. Het jaaractieplan beschrijft hoe een partnerorganisatie voor digitale inclusie de strategische doelstellingen geformuleerd in het meerjarenplan zal realiseren. Het jaaractieplan omschrijft minstens de te behalen resultaten, gekoppeld aan indicatoren en de concrete acties in het jaar in kwestie, opgedeeld per opdracht, zoals die zijn opgenomen in de oproep, en per strategische doelstelling. Dit jaaractieplan beschrijft dus eveneens de indicatoren die zullen toelaten om de te behalen resultaten en toegekende de subsidie beleidsmatig en financieel te evalueren. Bij de opmaak van het jaaractieplan wordt rekening gehouden met de beleidsprioriteiten die vastgelegd worden door de minister. Ter opvolging van de uitvoering van het meerjarenplan, het jaaractieplan en de samenwerkingsovereenkomst maakt een partnerorganisatie voor digitale inclusie ook een jaarverslag en een jaarrekening op van het voorbije werkjaar. Indien erkende partnerorganisaties nog andere subsidies ontvangen moet in de jaarrekening een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen de uitgaven en inkomsten in het kader van de erkenning als partnerorganisatie en de inkomsten en uitgaven die worden gekoppeld aan de andere subsidiëring, en dit voor alle ontvangen subsidies. Naast de jaarrekening zal de financiële rapportering moeten duiden welke uitgaven worden gekoppeld aan ontvangen subsidie. In het jaarlijkse subsidiebesluit zullen verdere voorwaarden en modaliteiten opgelegd worden, onder meer met betrekking tot de financiële rapportering en dubbele financiering.

Artikel 24 bepaalt dat de minister beleidsprioriteiten kan vastleggen in het kader van de concrete uitvoering van de opdrachten van een partnerorganisatie voor digitale inclusie, vermeld in artikel 14septies, §3, eerste lid van het Gelijkekansendecreet.

Deze beleidsprioriteiten hebben betrekking op bestaande beleidsdoelstellingen bepaald in het Vlaams Regeerakkoord, de beleidsnota's en het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan die als prioritair beschouwd worden waar een erkende partnerorganisatie aan moet meewerken. Het gaat dus niet om nieuwe doelstellingen of beleidsopties, wel om het prioriteren en verfijnen van bestaande doelstellingen of beleidsopties. Deze beleidsprioriteiten zullen onder andere meegenomen worden bij de opmaak van het jaaractieplan dat een erkende partnerorganisatie ieder werkjaar opmaakt ter uitvoering van het meerjarenplan

Artikel 25 bevat de elementen die verder bepaald worden in het oproepkader tot indiening van de erkenningsaanvragen:

1° het aantal partnerorganisaties voor digitale inclusie dat maximaal erkend kan worden;

2° voor welke thema's en voor welk doelpubliek zij erkend kunnen worden;

3° voor welke opdrachten, zoals vermeld in artikel 14septies, §3, eerste lid van het Gelijkekansendecreet, zij erkend kunnen worden.

Daarnaast wordt bepaald dat de erkenningsaanvraag wordt ingediend zes maanden voorafgaand aan de datum waarop de erkenning van de partnerorganisaties voor digitale inclusie afloopt, of in voorkomend geval, uiterlijk veertig werkdagen na de opheffing van de erkenning van een partnerorganisatie voor digitale inclusie. In beide gevallen wordt de datum voor het indienen van erkenningsaanvragen bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Artikel 26 bepaalt de documenten en gegevens die de erkenningsaanvraag moet bevatten om ontvankelijk te zijn. Wat betreft de erkenningsvoorwaarde opgenomen in artikel 18, 1°, dient de

aanvrager een deontologische code in indien de organisatie hierover reeds beschikt ofwel een plan van aanpak om te kunnen voldoen aan die erkenningsvoorwaarde indien de organisatie nog niet beschikt over een deontologische code.

Artikel 27 bepaalt dat het Agentschap Binnenlands Bestuur de ontvankelijkheid van de ingediende erkenningsaanvraag of -aanvragen onderzoekt. Voor de ontvankelijkheid wordt onderzocht of de aanvragen zijn ingediend binnen de vooropgestelde termijn en of ze de vereiste stukken en gegevens bevatten.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur meldt de (on)ontvankelijkheid van de erkenningsaanvraag binnen tien werkdagen na de dag waarop het de erkenningsaanvraag heeft ontvangen. Nadat die termijn verstreken is, wordt de aanvraag geacht ontvankelijk te zijn. Deze bepaling is in het voordeel van de aanvrager en komt bovendien de rechtszekerheid voor de aanvrager ten goede. Na het verstrijken van de termijn van tien werkdagen, heeft deze immers zekerheid over de ontvankelijkheid van de aanvraag. In dit artikel wordt verder bepaald dat indien er geen ontvankelijke aanvragen worden ingediend, de erkenningsprocedure opnieuw kan worden opgestart. De datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen wordt bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Artikel 28 bepaalt dat het Agentschap Binnenlands Bestuur een inhoudelijke beoordeling verricht van de ontvankelijke erkenningsaanvraag en daarover een advies uitbrengt aan de minister. Bij deze beoordeling wordt de ontvankelijke erkenningsaanvraag getoetst aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 21 tot en met 24, van dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering en aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 14septies, §2, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet. Deze beoordeling gebeurt op basis van de stukken en gegevens, vermeld in artikel 26. Op deze manier kan een grondige inschatting gemaakt worden of de aanvrager afdoende aan de erkenningsvoorwaarden voldoet of kan voldoen.

Het artikel bepaalt daarnaast dat het Agentschap Binnenlands Bestuur, indien het dit nodig en relevant acht, voor bepaalde elementen in het aanvraagdossier die samenhangen met de bevoegdheden van andere beleidsdomeinen, een extern oordeel kan vragen bij de betreffende departementen of agentschappen. Dit advies dient binnen de twintig werkdagen bezorgd te worden aan het Agentschap Binnenlands Bestuur. Het schort de beslissingstermijn niet op.

In dit artikel wordt ook bepaald dat de beslissingstermijn niet geschorst wordt indien er bijkomende inlichtingen van de aanvrager nodig zijn. Indien de opgevraagde inlichtingen niet worden bezorgd, wordt er geconcludeerd dat de aanvrager afziet van de erkenningsaanvraag.

Artikel 29 bepaalt dat de Vlaamse Regering een beslissing neemt tot erkenning of niet-erkenning van een partnerorganisatie voor digitale inclusie. Indien de Vlaamse Regering beslist tot erkenning van een partnerorganisatie, bepaalt de Vlaamse Regering het jaarbedrag van de subsidie en sluit ze met de erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie een samenwerkingsovereenkomst als vermeld in artikel 14septies, §3, van het Gelijkekansendecreet. Indien een erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie reeds een meerjarige overeenkomst heeft afgesloten met de Vlaamse Gemeenschap, anders dan in uitvoering van dit besluit van de Vlaamse Regering, moet de inhoud van de samenwerkingsovereenkomst afgestemd worden met de Vlaamse minister bevoegd voor de opvolging van de reeds afgesloten meerjarige overeenkomst. Het bedrag dat bepaald wordt door de Vlaamse Regering betreft het maximale subsidiebedrag per jaar. Binnen dit maximum wordt het jaarlijks

subsidiebedrag via een ministerieel besluit toegekend rekening houdend met het jaaractieplan inclusief de jaarbegroting.

Via de samenwerkingsovereenkomst legt de Vlaamse Regering een partnerorganisatie voor digitale inclusie een of meer van de opdrachten, vermeld in artikel 14septies, §3, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet, op om het beleid rond digitale inclusie uit te voeren en te ondersteunen. De samenwerkingsovereenkomst omvat onder meer het meerjarenplan, de strategische en operationele doelstellingen en de opvolgingsindicatoren. Daarnaast bevat de samenwerkingsovereenkomst de nodige bepalingen zodat de subsidie jaarlijks cfr. de VCO kan worden vastgelegd.

De indicatoren laten toe de voortgang en realisatie van de doelstellingen op te volgen en de aanwending van de algemene werkingssubsidie beleidsmatig en financieel te evalueren.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur informeert de aanvrager binnen tien werkdagen over de beslissing van de Vlaamse Regering tot erkenning.

Paragraaf 3 voorziet in een regeling ingeval van een beslissing tot niet-erkenning, waarbij een nieuwe erkenningsprocedure opgestart kan worden. In dat geval wordt de datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur en wordt voorzien in een afwijkende timing voor de indiening van erkenningsaanvragen ten opzichte van de termijn voorzien in artikel 25, derde lid.

Artikel 30 bepaalt dat de vijfjarige periode van de samenwerkingsovereenkomst start op de eerste dag van de zevende maand die volgt op de maand waarin de erkenningsaanvragen uiterlijk ingediend moeten worden.

Artikel 31 regelt dat de erkenning geldig is tot de samenwerkingsovereenkomst eindigt of de erkenning wordt opgeheven.

Artikel 32 bepaalt dat het Agentschap Binnenlands Bestuur jaarlijks aan de minister rapporteert over de uitvoering van de afspraken opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst (o.a. het meerjarenplan), de naleving van de erkenningsvoorwaarden en de aanwending van de toegekende subsidies. Deze rapportageverplichting kadert binnen een effectief toezicht van het Agentschap Binnenlands Bestuur op de naleving van de verplichtingen door de erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie.

Artikel 33 voorziet dat het Agentschap Binnenlands Bestuur een verslag opmaakt als bij een erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie de volgende tekortkomingen worden vastgesteld:

1° de betreffende partnerorganisatie voor digitale inclusie voldoet niet langer aan een van de erkenningsvoorwaarden;

2° de werking van de betreffende partnerorganisatie voor digitale inclusie vertoont afwijkingen ten opzichte van de afspraken die opgenomen zijn in de samenwerkingsovereenkomst.

Het verslag wordt bezorgd aan de minister en aan de betreffende erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie. Het Agentschap Binnenlands Bestuur maant de betreffende erkende partnerorganisatie aan om binnen een termijn van veertig werkdagen de vastgestelde tekortkomingen weg te werken. De betreffende erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie moet het agentschap informeren over de genomen maatregelen om de vastgestelde tekortkomingen weg te werken.

Artikel 34 regelt de procedure voor zowel de vermindering en terugvordering van de subsidies, zoals het schorsen van de erkenning wanneer de betreffende erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie na verloop van veertig werkdagen (vanaf de aanmaning vermeld in artikel 33) de vastgestelde tekortkomingen niet heeft weggewerkt. Tijdens de periode van schorsing van de erkenning worden er aan de betreffende partnerorganisatie voor digitale inclusie geen subsidies toegekend. Tijdens de periode van schorsing zullen de subsidies pro rata worden verminderd, rekening houdend met het aantal dagen van schorsing. Bij een eventuele saldobetaling zal dit worden verrekend of teruggevorderd. De sancties staan steeds in een redelijke verhouding tot de omvang van de vastgestelde tekortkomingen, en duren totdat deze tekortkomingen zijn weggewerkt. Gezien de vermindering van het subsidiebedrag in geval van schorsing steeds pro rata gebeurt, zal deze sanctie in principe altijd als redelijk beschouwd worden. Het Agentschap Binnenlands Bestuur informeert de betreffende erkende partnerorganisatie binnen de tien werkdagen over zowel de beslissing om een sanctie op te leggen als bij afwezigheid van een beslissing. Indien de minister geen beslissing neemt binnen die termijn blijven de subsidies ongewijzigd. Dit doet geen afbreuk aan de mogelijkheid tot vermindering van subsidies om andere redenen nadien. Dat kan bijvoorbeeld naar aanleiding van bijkomende controles in het kader van het Verstrengd Toezicht Subsidies door andere controle actoren omdat bijvoorbeeld achteraf blijkt dat de subsidie niet werd aangewend voor het doel waarvoor de subsidie werd toegekend of omdat andere voorwaarden niet werden nagekomen.

Artikel 35 regelt de procedure voor de opheffing van de erkenning van een erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie door de minister. De sanctie tot opheffing van de erkenning kan opgelegd worden wanneer binnen veertig werkdagen na het opleggen van de sancties, vermeld in artikel 34, de vastgestelde tekortkomingen niet zijn weggewerkt door de betreffende erkende partnerorganisatie.

De samenwerkingsovereenkomst wordt van rechtswege ontbonden indien de erkenning wordt opgeheven. In het geval van het opheffen van de erkenning als vermeld in het eerste lid, worden geen subsidies, vermeld in artikel 14septies, §4, van het Gelijkekansendecreet, meer toegekend en worden in voorkomend geval, een deel van of het volledig reeds uitbetaalde voorschot van de subsidie, vermeld in artikel 14septies, §4, van het Gelijkekansendecreet, dat niet verantwoord kan worden, en de opgebouwde reserves, teruggevorderd. De betreffende partnerorganisatie voor digitale inclusie wordt door het Agentschap Binnenlands Bestuur in kennis gesteld van zowel de beslissing tot opheffing van de erkenning als over de afwezigheid van een beslissing. Ingeval van een beslissing tot opheffing van de erkenning, wordt in een regeling voorzien waarbij een nieuwe erkenningsprocedure kan worden opgestart. In dat geval, wordt de datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Ten slotte wordt bepaald dat indien een partnerorganisatie erkend wordt in een erkenningsprocedure die volgt op een opheffing, de samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Regering gesloten zal worden voor een periode die gelijk is aan de resterende duur van de erkenningsperiode. Daarnaast kan de partnerorganisatie wiens erkenning opgeheven werd geen nieuwe aanvraag indienen voor de rest van de huidige erkenningsperiode.

Artikel 36 bepaalt de delegatie aan de bevoegde minister om na advies van de Inspectie van Financiën een algemene werkingssubsidie toe te kennen aan een erkende partnerorganisatie voor digitale inclusie op basis van de afgesloten samenwerkingsovereenkomst en de acties opgenomen in het jaaractieplan. Het bedrag dat toegekend wordt door de minister valt binnen de beschikbare

begrotingskredieten en binnen het door de Vlaamse Regering bepaalde maximale subsidiebedrag per jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met het jaaractieplan inclusief de jaarbegroting. Het dossier dat aan de Inspectie van Financiën voor advies wordt voorgelegd bevat naast de samenwerkingsovereenkomst eveneens het jaaractieplan en de jaarbegroting.

Onderafdeling 3. Erkenning van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid

Artikel 37 tot en met 40 bevatten de nadere voorwaarden voor de erkenning van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid, ter uitvoering van artikel 14octies, §2, tweede lid, van het Gelijkheidsdecreet. Deze erkenningsvoorwaarden gelden naast de decretale erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 14octies, §2, eerste lid, van het Gelijkheidsdecreet.

Artikel 37 bepaalt de erkenningsvoorwaarden in het kader van deugdelijk bestuur. In punt 2° wordt bepaald dat de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid naast het jaarverslag ook haar jaarrekening publiekelijk moet bekendmaken. Hierdoor wordt zowel de inhoudelijke werking als het financieel beleid van de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid transparant gemaakt.

Artikel 38 bepaalt dat de missie en visie van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid moeten kaderen binnen de opdrachten, vermeld in artikel 14octies, §3, eerste lid, van het Gelijkheidsdecreet. Daarnaast moeten in voorkomend geval de statuten van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid verwijzen naar deze opdrachten binnen de zes maanden na het sluiten van de samenwerkingsovereenkomst. Deze vereiste is enkel van toepassing indien de partnerorganisatie rechtspersoonlijkheid heeft.

Artikel 39 bevat bepalingen over het vijfjarig meerjarenplan waarover de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid moet beschikken en de inhoudelijke en financiële jaarrapportering over de voortgang en realisatie van het meerjarenplan.

Het meerjarenplan omvat al de volgende elementen:

- 1° een beschrijving van de strategische en operationele doelstellingen in relatie tot de opdrachten en de doelstellingen van het gelijkheidsbeleid;
- 2° een opgave van de beoogde resultaten en bijbehorende indicatoren opgedeeld per opdracht en per strategische doelstelling;
- 3° het tijdstip en de wijze waarop de resultaten worden gemeten;
- 4° een beschrijving van de interne organisatiestructuur en -werking;
- 5° de middelen die nodig worden geacht om het meerjarenplan te realiseren.

Ter uitvoering van het meerjarenplan maakt de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid voor elk werkjaar een jaaractieplan op. Het jaaractieplan beschrijft hoe de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid de strategische doelstellingen geformuleerd in het meerjarenplan zal realiseren. Het jaaractieplan omschrijft minstens de te behalen resultaten met indicatoren in het betrokken jaar en de concrete acties, opgedeeld per opdracht en per strategische doelstelling. Dit jaaractieplan beschrijft dus eveneens de indicatoren die zullen toelaten om de te behalen resultaten en toegekende de subsidie beleidsmatig en financieel te evalueren. Bij de opmaak van het jaaractieplan wordt rekening gehouden met de beleidsprioriteiten die door de minister bepaald worden. Ter opvolging van de uitvoering van het meerjarenplan, het jaaractieplan en de samenwerkingsovereenkomst maakt de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid ook

een jaarverslag en een jaarrekening op van het voorbije werkjaar. Indien de erkende partnerorganisatie nog andere subsidies ontvangt moet in de jaarrekening een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen de uitgaven en inkomsten in het kader van de erkenning als partnerorganisatie en de inkomsten en uitgaven die worden gekoppeld aan de andere subsidiëring, en dit voor alle ontvangen subsidies. Naast de jaarrekening zal de financiële rapportering moeten duiden welke uitgaven worden gekoppeld aan ontvangen subsidie. In het jaarlijkse subsidiebesluit zullen verdere voorwaarden en modaliteiten opgelegd worden, onder meer met betrekking tot de financiële rapportering en dubbele financiering.

Artikel 40 bepaalt dat de minister beleidsprioriteiten kan vastleggen in het kader van de concrete uitvoering van de opdrachten van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid, vermeld in artikel 14octies, §3, eerste lid van het Gelijkekansendecreet.

Deze beleidsprioriteiten hebben betrekking op bestaande beleidsdoelstellingen bepaald in het Vlaams Regeerakkoord, de beleidsnota's en het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan die als prioritair beschouwd worden waar een erkende partnerorganisatie aan moet meewerken. Het gaat dus niet om nieuwe doelstellingen of beleidsopties, wel om het prioriteren en verfijnen van bestaande doelstellingen en beleidsopties. Deze beleidsprioriteiten zullen onder andere meegenomen worden bij de opmaak van het jaaractieplan dat de erkende partnerorganisatie ieder werkjaar opmaakt ter uitvoering van het meerjarenplan.

Artikel 41 bevat de bepaling dat de erkenningsaanvragen worden ingediend uiterlijk zes maanden voorafgaand aan de datum waarop de erkenning van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid afloopt, of in voorkomend geval, uiterlijk veertig werkdagen na de opheffing van de erkenning van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid. In beide gevallen, wordt de datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Artikel 42 bepaalt de documenten en gegevens die de erkenningsaanvraag moet bevatten om ontvankelijk te zijn. Wat betreft de erkenningsvoorwaarde opgenomen in artikel 37, 1°, dient de aanvrager een deontologische code in indien de organisatie hierover reeds beschikt ofwel een plan van aanpak om te kunnen voldoen aan die erkenningsvoorwaarde indien de organisatie nog niet beschikt over een deontologische code.

Artikel 43 bepaalt dat het Agentschap Binnenlands Bestuur de ontvankelijkheid van de ingediende erkenningsaanvraag of -aanvragen onderzoekt. Voor de ontvankelijkheid wordt onderzocht of de aanvragen zijn ingediend binnen de vooropgestelde termijn en of ze de vereiste stukken en gegevens bevatten.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur meldt aan de aanvrager dat de erkenningsaanvraag ontvankelijk of onontvankelijk is binnen tien werkdagen na de dag waarop het de erkenningsaanvraag heeft ontvangen. Nadat die termijn verstreken is, wordt de aanvraag geacht ontvankelijk te zijn. Deze bepaling is in het voordeel van de aanvrager en komt bovendien de rechtszekerheid voor de aanvrager ten goede. Na het verstrijken van de termijn van tien werkdagen, heeft deze immers zekerheid over de ontvankelijkheid van de aanvraag. In dit artikel wordt verder bepaald dat indien er geen ontvankelijke aanvragen worden ingediend, de erkenningsprocedure opnieuw kan worden opgestart. De datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen wordt bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Artikel 44 bepaalt dat het Agentschap Binnenlands Bestuur een inhoudelijke beoordeling verricht van de ontvankelijke erkenningsaanvraag en daarover een advies uitbrengt aan de minister. Bij deze beoordeling wordt de ontvankelijke erkenningsaanvraag getoetst aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 37 tot en met 40, van dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering en aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 14octies, §2, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet. Deze beoordeling gebeurt op basis van de stukken en gegevens, vermeld in artikel 42. Op deze manier kan een grondige inschatting gemaakt worden of de aanvrager afdoende aan de erkenningsvoorwaarden voldoet of kan voldoen.

In dit artikel wordt ook bepaald dat de beslissingstermijn niet geschorst wordt indien er bijkomende inlichtingen van de aanvrager nodig zijn. Indien de opgevraagde inlichtingen niet worden bezorgd, wordt er geconcludeerd dat de aanvrager afziet van de erkenningsaanvraag.

Artikel 45 bepaalt dat de Vlaamse Regering een beslissing neemt tot erkenning of niet-erkenning van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkekansenbeleid. Indien de Vlaamse Regering beslist tot erkenning van de partnerorganisatie, bepaalt de Vlaamse Regering het jaarbedrag van de subsidie en sluit ze met de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkekansenbeleid een samenwerkingsovereenkomst als vermeld in artikel 14octies, §3, derde lid, van het Gelijkekansendecreet. Het bedrag dat bepaald wordt door de Vlaamse Regering betreft het maximale subsidiebedrag per jaar. Binnen dit maximum wordt het jaarlijks subsidiebedrag via een ministerieel besluit toegekend rekening houdend met het jaaractieplan inclusief de jaarbegroting.

De samenwerkingsovereenkomst omvat onder meer het meerjarenplan, de strategische en operationele doelstellingen en de opvolgingsindicatoren. Daarnaast bevat de samenwerkingsovereenkomst de nodige bepalingen zodat de subsidie jaarlijks cfr. de VCO kan worden vastgelegd.

De indicatoren laten toe de voortgang en realisatie van de doelstellingen op te volgen en de aanwending van de subsidie beleidsmatig en financieel te evalueren.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur informeert de aanvrager binnen tien werkdagen over de beslissing van de Vlaamse Regering tot erkenning.

Paragraaf 3 voorziet in een regeling ingeval van een beslissing tot niet-erkenning, waarbij een nieuwe erkenningsprocedure opgestart kan worden. In dat geval wordt de datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur en wordt voorzien in een afwijkende timing voor de indiening van erkenningsaanvragen ten opzichte van de termijn voorzien in artikel 41, tweede lid.

Artikel 46 bepaalt dat de vijfjarige periode van de samenwerkingsovereenkomst start op de eerste dag van de zevende maand die volgt op de maand waarin de erkenningsaanvragen uiterlijk ingediend moeten worden.

Artikel 47 regelt dat de erkenning geldig is tot de samenwerkingsovereenkomst eindigt of de erkenning wordt opgeheven.

Artikel 48 bepaalt dat het Agentschap Binnenlands Bestuur jaarlijks aan de minister rapporteert over de uitvoering van de afspraken opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst (o.a. het meerjarenplan), de naleving van de erkenningsvoorwaarden en de aanwending van de toegekende subsidies. Deze rapportageverplichting kadert binnen een effectief toezicht van het Agentschap Binnenlands Bestuur op de naleving van de verplichtingen door de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkekansenbeleid.

Artikel 49 voorziet dat het Agentschap Binnenlands Bestuur een verslag opmaakt als bij de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid de volgende tekortkomingen worden vastgesteld:

1° de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid voldoet niet langer aan een van de erkenningsvoorwaarden;

2° de werking van de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid vertoont afwijkingen ten opzichte van de afspraken die opgenomen zijn in de samenwerkingsovereenkomst.

Het verslag wordt bezorgd aan de minister en aan de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid. Het Agentschap Binnenlands Bestuur maant de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid aan om zich binnen een termijn van veertig werkdagen de vastgestelde tekortkomingen weg te werken. De erkende partnerorganisatie moet het agentschap informeren over de genomen maatregelen om de vastgestelde tekortkomingen weg te werken en dit aan te tonen.

Artikel 50 regelt de procedure voor zowel de vermindering en terugvordering van de subsidies, zoals het schorsen van de erkenning wanneer de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid na verloop van veertig werkdagen (vanaf de aanmaning vermeld in artikel 49) de vastgestelde tekortkomingen niet heeft weggewerkt. Tijdens de periode van schorsing van de erkenning worden er aan de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid geen subsidies toegekend. Tijdens de periode van schorsing zullen de subsidies pro rata worden verminderd, rekening houdend met het aantal dagen van schorsing. Bij een eventuele saldobetaling zal dit worden verrekend of teruggevorderd. De sancties staan steeds in een redelijke verhouding tot de omvang van de vastgestelde tekortkomingen, en duren totdat deze tekortkomingen zijn weggewerkt. Gezien de vermindering van het subsidiebedrag in geval van schorsing steeds pro rata gebeurt, zal deze sanctie in principe altijd als redelijk beschouwd worden. Het Agentschap Binnenlands Bestuur informeert de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid binnen de tien werkdagen over zowel de beslissing om een sanctie op te leggen als bij afwezigheid van een beslissing. Indien de minister geen beslissing neemt binnen die termijn blijven de subsidies ongewijzigd. Dit doet geen afbreuk aan de mogelijkheid tot vermindering van subsidies om andere redenen nadien. Dat kan bijvoorbeeld naar aanleiding van bijkomende controles in het kader van het Verstrengd Toezicht Subsidies door andere controle actoren omdat bijvoorbeeld achteraf blijkt dat de subsidie niet werd aangewend voor het doel waarvoor de subsidie werd toegekend of omdat andere voorwaarden niet werden nagekomen.

Artikel 51 regelt de procedure voor de opheffing van de erkenning van de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid door de minister. De sanctie tot opheffing van de erkenning kan opgelegd worden wanneer binnen veertig werkdagen na het opleggen van de sancties, vermeld in artikel 50, de vastgestelde tekortkomingen niet zijn weggewerkt door de erkende partnerorganisatie.

De samenwerkingsovereenkomst wordt van rechtswege ontbonden indien de erkenning wordt opgeheven. In het geval van het opheffen van de erkenning als vermeld in het eerste lid, worden geen subsidies, vermeld in artikel 14octies, §4, van het Gelijkheidsdecreet, meer toegekend en worden in voorkomend geval, een deel van of het volledig reeds uitbetaalde voorschot van de subsidie, vermeld in artikel 14octies, §4, van het Gelijkheidsdecreet, dat niet verantwoord kan worden, en de opgebouwde reserves, teruggevorderd. De partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid wordt door het Agentschap Binnenlands Bestuur in kennis gesteld van zowel de beslissing tot opheffing van de erkenning als over de afwezigheid van een beslissing.

Ingeval van een beslissing tot opheffing van de erkenning, wordt in een regeling voorzien waarbij een nieuwe erkenningsprocedure kan worden opgestart. In dat geval, wordt de datum voor het indienen van nieuwe erkenningsaanvragen bekendgemaakt op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Artikel 52 bepaalt de delegatie aan de bevoegde minister om na advies van de Inspectie van Financiën een subsidie toe te kennen aan de erkende partnerorganisatie voor het lokale gelijkekansenbeleid op basis van de afgesloten samenwerkingsovereenkomst en de acties opgenomen in het jaaractieplan. Het bedrag dat toegekend wordt door de minister valt binnen de beschikbare begrotingskredieten en binnen het door de Vlaamse Regering bepaalde maximale subsidiebedrag per jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met het jaaractieplan inclusief de jaarbegroting.

Het dossier dat aan de Inspectie van Financiën voor advies wordt voorgelegd bevat naast de samenwerkingsovereenkomst eveneens het jaaractieplan en de jaarbegroting.

Hoofdstuk 3. Het Vlaamse gelijkebehandelingsbeleid

Afdeling 1. Bepaling van de voorwaarden inzake stimulerende maatregelen voor lokale besturen

Onderafdeling 1. Inleidende bepalingen

Artikel 53 bepaalt het toepassingsgebied van afdeling 1 van hoofdstuk 3. Deze afdeling is gericht en van toepassing op Vlaamse lokale besturen (waaronder ook de Vlaamse Gemeenschapscommissie als plaatsvervangend Vlaams lokaal bestuur). Uiteraard mogen ook private actoren (bedrijven, organisaties, etc.) stimulerende maatregelen initiëren om een kennelijke ongelijkheid te compenseren, maar de Vlaamse Regering meent dat de overheid een voorbeeld- en voortrekkersrol moet spelen. Voorbeelden van stimulerende maatregelen door private actoren zijn het voorbehouden van bepaalde wooneenheden voor ouderen, personen met een handicap of singles door private aanbieders van huisvesting of het voorbehouden van enkele stageplekken of beroepsopleidingen voor personen met een handicap of 50-plussers. Verder kan ook gedacht worden aan wervings- en selectiekantoren en arbeidsbemiddelaars die in het kader van een specifieke maatregel voor hun klanten gerichte werving of selectie doen van kandidaten op basis van bijvoorbeeld handicap, geslacht, origine of leeftijd.

De Vlaamse Regering wil met deze afdeling de lokale besturen de mogelijkheid bieden om (meer) gebruik te maken van de mogelijkheid van het nemen van stimulerende maatregelen om een kennelijke ongelijkheid te compenseren en hen daarbij ook ondersteunen.

Artikel 54 herneemt in het kader van de duidelijkheid de definitie van stimulerende maatregelen, zoals deze wordt voorzien in artikel 26 van het Gelijkekansendecreet. Het zijn tijdelijke specifieke maatregelen om volledige gelijkheid te waarborgen, die worden gehandhaafd of getroffen om een kennelijke ongelijkheid te compenseren die verband houdt met een van de kenmerken uit artikel 15bis van het Gelijkekansendecreet, of een combinatie van die kenmerken, voor zover die maatregelen objectief worden gerechtvaardigd door een legitiem doel en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn.

Onderafdeling 2. Doelgroepen en voorwaarden

Artikel 55 moedigt in het tweede lid lokale besturen aan om stimulerende maatregelen te ontplooiën en om zich daarbij, in aansluiting bij artikel 6, §2, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet, prioritair

te richten op de criteria gender (inclusief geslacht, genderidentiteit en genderexpressie), seksuele oriëntatie, handicap of gezondheidstoestand, buitenlandse herkomst, geloof of levensbeschouwing en leeftijd.

Het derde lid van artikel 55 verduidelijkt dat het lokale besturen vrij staat, niettegenstaande de in het eerste lid aangeduide prioritaire groepen, om eveneens stimulerende maatregelen te initiëren voor bijkomende doelgroepen waarvoor die toegelaten zijn, krachtens artikel 5, §3, van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en/of artikel 26 van het Gelijkekansendecreet. De mogelijkheid om stimulerende maatregelen te nemen staat decretaal open voor alle discriminatiegronden, vermeld in artikel 15bis van het Gelijkekansendecreet en artikel 2, 8°, van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt, en deze afdeling wil (en kan) niet raken aan de decretale mogelijkheid van lokale besturen om stimulerende maatregelen te nemen voor andere groepen/discriminatiegronden die onder de regelgeving vallen.

Het vierde lid van artikel 55 bepaalt de inhoud van het actieplan stimulerende maatregelen en verduidelijkt daarbij tegelijkertijd de criteria voor de stimulerende maatregelen, die in dat plan uitgewerkt en aangetoond moeten worden. Deze criteria zijn ontleend aan de rechtspraak van het Hof van Justitie alsook aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof.

Er moet ten eerste een kennelijke ongelijkheid bestaan tussen de personen van de beoogde doelgroep, dragers van een beschermd criterium, en de overige personen, die geen drager zijn van hetzelfde criterium, en dit binnen de specifieke context (de instelling; de organisatie etc.) waarbinnen de stimulerende maatregelen georganiseerd worden. De ongelijkheid tussen beide groepen moet dus duidelijk en onmiskenbaar zijn. Het bewijs hiervan staat aan degene die de maatregelen organiseert en kan geleverd worden door alle beschikbare middelen.

Ten tweede moet de maatregel beogen om deze (kennelijke) ongelijkheid weg te werken en dit door gelijkheid van kansen (en geen gelijkheid van resultaten) te bewerkstelligen. De doelstelling van de maatregel dient welomschreven te zijn evenals de wijze waarop de stimulerende maatregel zal worden uitgewerkt. Voorwaarde is dat de maatregel erop gericht moet zijn om de problemen die aan de basis van de ongelijkheid liggen op te heffen of te verminderen.

Ten derde dient de maatregel tijdelijk te zijn en te worden ingetrokken wanneer de nagestreefde doelstelling is gerealiseerd. Om een vaste periode gaat het daarbij niet: belangrijk is vooral dat periodiek geëvalueerd wordt of de (kennelijke) ongelijkheid die aanleiding was voor de maatregel nog altijd voorhanden is. Op het moment dat dit niet langer het geval is, dient ook de maatregel te worden ingetrokken. Daarbij geldt dat er een automatische aanname is dat de maatregel in beginsel na 3 jaar dient te verdwijnen, tenzij men op dat moment (nog altijd) kan aantonen dat de kennelijke ongelijkheid nog altijd voorhanden is. In dat laatste geval kan de maatregel hernieuwd worden.

Tot slot dient de maatregel te beantwoorden aan een evenredigheidstoets, hetgeen betekent dat de maatregelen passend en noodzakelijk moeten zijn ten aanzien van de nagestreefde doelstelling. Daarbij mogen de rechten van derden niet nodeloos worden ingeperkt.

Het Hof van Justitie is bijzonder strikt op dit punt. Tot op heden heeft (vrijwel) alle rechtspraak betrekking op de context van arbeidsbetrekkingen en het criterium geslacht: voor die grond en context staat het Hof bij aanwerving of promotie hoogstens een zogenaamde 'tie-breaker voorkeur' toe. Bij een dergelijke voorkeur mag slechts bij gelijke geschiktheid de voorkeur gegeven worden aan

iemand uit de ondervertegenwoordigde groep. Maar zelfs dan staat het Hof dat niet onverkort toe: een dergelijke 'tie-breaker voorkeur' mag van het Hof niet 'absoluut en onvoorwaardelijk' zijn. Er moet daarnaast een zogenaamde 'openingsclausule' zijn die, via een objectieve en transparante beoordeling, rekening houdt met alle criteria betreffende de persoon van de kandidaten en die waarborgt dat de persoon uit de ondervertegenwoordigde groep geen voorrang krijgt, indien er redenen zijn omwille van de bijzondere persoonlijke situatie om de balans in het voordeel te doen doorslaan van de persoon die niet tot de ondervertegenwoordigde groep behoort⁶. Het Hof staat meer toe wanneer het niet gaat om de daadwerkelijke aanwerving of promotie (met name in de voorafgaande fasen).

Meer concreet kunnen de stimulerende maatregelen verschillende vormen aannemen. De hiernavolgende opsomming biedt enkele typevoorbeelden ter verduidelijking (waarbij geldt dat al deze maatregelen, in hun concrete uitvoering, uiteraard steeds moeten voldoen aan de voorwaarden uit artikel 55, derde lid), zonder exhaustief te zijn:

1° keuze voor ondervertegenwoordigde personen uit een specifieke doelgroepen waarvoor stimulerende maatregelen toegelaten zijn, in geval van gelijke geschiktheid en mits hantering van een openingsclausule;

2° wervingscampagnes voor specifieke doelgroepen waarvoor stimulerende maatregelen toegelaten zijn;

3° gericht promoten van vacatures bij specifieke doelgroepen waarvoor stimulerende maatregelen toegelaten zijn;

4° stageplaatsen en -trajecten voorbehouden aan groepen waarvoor stimulerende maatregelen toegelaten zijn (zonder automatische garantie op een tijdelijke of vaste bezoldigde tewerkstelling);

5° opleidingstrajecten voorbehouden aan specifieke doelgroepen waarvoor stimulerende maatregelen toegelaten zijn;

6° mentoringtrajecten voor personen uit specifieke doelgroepen waarvoor stimulerende maatregelen toegelaten zijn;

7° ondersteuningsprogramma's voor sollicitanten bij het doorlopen van een sollicitatieprocedure (dit zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat een bedrijf de mogelijkheid biedt om voor kandidaten uit een bepaalde doelgroep informatie of vooropleidingen te voorzien met uitleg over hoe ze succesvol kunnen solliciteren bij het bedrijf);

8° het vereisen van bepaalde (flexibele) 'quota' op shortlists, voor specifieke doelgroepen waarvoor stimulerende maatregelen toegelaten zijn.

Artikel 56 bepaalt in het eerste lid dat het actieplan stimulerende maatregelen, zoals bedoeld in artikel 55, eerste lid, ter beoordeling kan worden voorgelegd aan het Vlaams Mensenrechteninstituut. Dit is op basis van vrijwilligheid, dus enkel indien het lokale bestuur hiervoor zelf kiest.

Krachtens artikel 9 van het decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut is het Vlaams Mensenrechteninstituut bevoegd om "*om op eigen initiatief, of op verzoek van overheden van of die afhangen van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap, onafhankelijke en gemotiveerde adviezen, aanbevelingen, voorstellen en verslagen op te stellen en te publiceren.*" Het, door middel van advies of aanbeveling, beoordelen van actieplannen stimulerende maatregelen van lokale (Vlaamse) overheden kan onder deze bevoegdheid van het Vlaams Mensenrechteninstituut gebracht worden.

⁶ HvJ 11 november 1997, *Marschall*, C-409/95; HvJ 28 maart 2000, *Badeck*, C-158/97.

Het tweede lid bepaalt dat het Vlaams Mensenrechteninstituut meer bepaald kan nagaan na of aan alle voorwaarden, zoals omschreven in artikel 55, vierde lid, is voldaan, alsook of de stimulerende maatregel wel degelijk betrekking heeft op één van de prioritair criteria uit deze afdeling of op een van de andere beschermde criteria, zoals voorzien in het Gelijkekansendecreet en het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt.

Het oogmerk van deze werkwijze is om lokale besturen toe te staan om meer rechtszekerheid te verkrijgen over de conformiteit van hun actieplannen stimulerende maatregelen met de (complexe) vigerende juridische vereisten. Uiteraard kan het advies van het Vlaams Mensenrechteninstituut een rechter die eventueel zou moeten oordelen over (de toepassing van) een dergelijk plan niet juridisch binden, maar de gespecialiseerde beoordeling door het Vlaams Mensenrechteninstituut zal niettemin een belangrijke bijkomende waarborg vormen voor lokale besturen.

De beoordeling van deze actieplannen stimulerende maatregelen valt onder de reguliere taken van het Vlaams Mensenrechteninstituut en zal dan ook opgevangen worden binnen de bestaande referentiekredieten.

Artikel 57 bepaalt dat iedere vijf jaar een evaluatierapport wordt opgesteld door het Agentschap Binnenlands Bestuur van de bepalingen met betrekking tot stimulerende maatregelen in deze afdeling 1 van hoofdstuk 3. Op die manier kunnen de gevolgen van de actieplannen van lokale besturen geanalyseerd worden.

Afdeling 2. Modelformulier voor het aanvragen van redelijke aanpassingen

Artikel 58 geeft in uitvoering van artikel 26bis, §1, eerste lid, van het Gelijkekansendecreet een delegatie aan de minister om een model vast te stellen van het aanvraagformulier dat kan gebruikt worden voor het aanvragen van redelijke aanpassingen. Het is belangrijk te benadrukken dat de Vlaamse Regering de aanvraag en behandeling van een vraag tot redelijke aanpassing wil faciliteren door dit formulier facultatief aan te bieden. Er is met andere woorden geen verplichting om dit aanvraagformulier te gebruiken. Dit aanvraagformulier dat zal toegevoegd worden aan een ministerieel besluit heeft dan ook niet de bedoeling om bestaande, laagdrempelige en in de praktijk goed werkende aanvraagprocedures te vervangen en nodeloos te verzwaren.

Het modelformulier zal aangepast en verfijnd moeten worden naar gelang het specifieke domein waarin redelijke aanpassingen worden gevraagd.

Ten slotte moet ook de aandacht gevestigd worden op het feit dat elke aanvraagprocedure het recht op gegevensbescherming van de betrokkenen moet eerbiedigen, zeker omdat in het kader van die aanvraag ook gezondheidsgegevens kunnen worden verwerkt. De persoon die aan het discriminatieverbod onderworpen is, en die het modelformulier gebruikt, is verantwoordelijk om het recht op gegevensbescherming van de betrokkenen te eerbiedigen. Deze persoon is dan ook de verwerkingsverantwoordelijke van de gegevensverwerking. Die persoon moet daarom ook het modelformulier aanpassen waar nodig om de eerbiediging van dat recht te verzekeren, eventueel na advies van de functionaris voor gegevensbescherming. Het modelformulier is slechts een model en biedt dus geen garantie dat het aanvraagformulier dat uiteindelijk door een entiteit gebruikt wordt in overeenstemming zal zijn met het recht op bescherming van persoonsgegevens. De Vlaamse overheid kan dan ook in geen enkel opzicht aansprakelijk worden gesteld voor een eventuele inbreuk op het gegevensbeschermingsrecht bij het verwerken van persoonsgegevens in het kader van een

aanvraag voor redelijke aanpassingen. De verwerkingsverantwoordelijke mag de verwerkte persoonsgegevens ook niet langer bewaren dan noodzakelijk is (art. 5, lid 1, e)) en dient “passende technische of organisatorische maatregelen” te nemen om een “passende beveiliging” van de verwerkte persoonsgegevens te waarborgen (art. 5, lid 1, f)). Deze en andere verplichtingen die de AVG oplegt gelden dus voor personen die aan het discriminatieverbod onderworpen zijn en die van het modelformulier gebruik wensen te maken. Voor de verwerking van persoonsgegevens in dit kader wordt beroep gedaan op de rechtvaardigingsgrond “toestemming”, vermeld in artikel 6, 1, a), van de AVG. In het modelformulier zal uitdrukkelijk toestemming gevraagd worden van de aanvrager voor het verwerking van zijn/haar persoonsgegevens.

Afdeling 3. Bekendmaking aanpassing bedragen van de forfaitaire schadevergoeding aan de index

Artikel 59 geeft delegatie aan de minister om elke aanpassing van de bedragen van de forfaitaire schadevergoeding, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen bekend te maken in het Belgisch Staatsblad in uitvoering van artikel 28, §2, vijfde lid, van het Gelijkekansendecreet. In artikel 28, §2, vijfde lid, van het Gelijkekansendecreet wordt bepaald dat de bedragen jaarlijks op 1 januari zullen worden aangepast op basis van een coëfficiënt die verkregen wordt door het gemiddelde van de maandelijkse indexcijfers van het voorafgaande jaar te delen door het gemiddelde van de indexcijfers van het jaar 2022.

Het is belangrijk op te merken dat deze indexering automatisch gebeurt ook indien er geen bekendmaking zou zijn van de aanpassing. Een bekendmaking door de minister van de geïndexeerde cijfers is dus enkel voor de duidelijkheid.

Afdeling 4. Toezicht op het Gelijkekansendecreet door bepaalde inspectiediensten

Artikel 60 geeft uitvoering aan artikel 39 van het Gelijkekansendecreet waarin wordt bepaald: *“Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de federale politie houden de door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren en beambten toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.”* Deze delegatie aan de Vlaamse Regering bleef tot nu toe onuitgevoerd. Uit de evaluatiestudie van het Gelijkekansendecreet bleek dat door deze lacune heel wat situaties van discriminatie aan elke vorm van overheidsinspectie ontsnappen.⁷

Om die reden en als eerste stap wordt in artikel 60 van voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering opgenomen dat de zorginspectie, de wooninspectie en de sociale inspectie feiten, waarvan zij tijdens de uitvoering van hun opdracht kennisnemen, die mogelijks als discriminatie kunnen worden beschouwd in de zin van het Gelijkekansendecreet, kunnen melden aan het Vlaams Mensenrechteninstituut. Hierbij moet benadrukt worden dat het niet gaat om het toekennen van nieuwe bevoegdheden aan de inspectiediensten. Het gaat enkel om het regelgevend regelen van het doorgeven van informatie waarover de inspectiediensten reeds beschikken in het kader van het uitvoeren van hun eigen decretale opdrachten. De omstandigheden van de discriminatie zullen doorgegeven kunnen worden door de inspectiediensten aan het Vlaams Mensenrechteninstituut. Dit houdt in dat onder meer zal worden doorgegeven op welk beschermd kenmerk de discriminatie plaatsvond en in welke context de discriminatie plaatsvond (bv. in welk domein). Er kunnen ook kenmerken van het slachtoffer (bv. leeftijd, geslacht, ...) doorgegeven kunnen worden zonder dat dit kan leiden tot de identificatie van het slachtoffer. Er kunnen ten slotte wel persoonsgegevens doorgegeven worden indien noodzakelijk en met toestemming van het slachtoffer. Dit wordt op vraag

⁷ E. CLOOTS, M. SPINOY en J. VRIELINK, *Gelijk zijn vs. gelijk krijgen: een juridische evaluatie van het Vlaams Gelijkekansendecreet*, Antwerpen/Cambridge, Intersentia, 2021, 283.

van de Raad van State verduidelijkt in het tweede lid van artikel 60. Het Vlaams Mensenrechteninstituut en de desbetreffende inspectiediensten zijn verwerkingsverantwoordelijken. Voor deze informatie-uitwisseling wordt tussen het Vlaams Mensenrechteninstituut en de desbetreffende inspectiediensten een protocol gesloten in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. In dat protocol kunnen bijvoorbeeld afspraken gemaakt worden rond het aantal overlegmomenten en de uitwisseling van gegevens. Op die manier kan beter toezicht gehouden worden op de handhaving van het Gelijkekansendecreet door het Vlaams Mensenrechteninstituut. Het Vlaams Mensenrechteninstituut kan de doorgestuurde informatie namelijk gebruiken in de uitoefening van zijn decretaal toegewezen bevoegdheden. De informatie kan enerzijds gebruikt worden in het geval een klacht of melding werd ingediend die verband houdt met de doorgestuurde informatie. Anderzijds kan de doorgestuurde informatie gebruikt worden in het kader van het formuleren van adviezen, aanbevelingen, voorstellen en verslagen. Artikel 9 van het decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut voorziet namelijk dat het Vlaams Mensenrechteninstituut dit op eigen initiatief kan doen, en aldus zonder dat er een klager geïdentificeerd is. Die aanbevelingen kunnen gericht zijn aan de overheid, maar even goed aan een individu, bedrijf, vereniging of bedoeld voor het ruimere publiek. Artikel 22 van het decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut bepaalt daarenboven de informatiebevoegdheid van het Vlaams Mensenrechteninstituut. In het kader daarvan kan het Vlaams Mensenrechteninstituut personen horen en informatie en documentatie inwinnen. Heel concreet zou het Vlaams Mensenrechteninstituut dus kunnen beslissen om naar aanleiding van doorgestuurde informatie de gebeurtenissen of elementen verder te onderzoeken zowel in functie van zijn bevoegdheid om adviezen, aanbevelingen, voorstellen of verslagen op te maken, dan wel in het kader van de verdere behandeling van een concrete klacht of een melding. Dankzij die meldingsplicht zal het Vlaams Mensenrechteninstituut dus noodzakelijke informatie kunnen ontvangen van de inspectiediensten om zijn taken en bevoegdheden ten volle te kunnen uitoefenen. De verwerking van persoonsgegevens gebeurt dus op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang” vermeld in artikel 6, 1, e), van de AVG. Deze taken van algemeen belang van het Vlaams Mensenrechteninstituut werden hierboven uiteengezet.

In een derde lid wordt bovendien opgenomen dat de inspectiediensten een slachtoffer van feiten die mogelijks als discriminatie kunnen worden beschouwd in de zin van het Gelijkekansendecreet, zijn wettelijke vertegenwoordiger of andere betrokken belanghebbende, doorverwijzen naar het Vlaams Mensenrechteninstituut. Dit zal uiteraard enkel mogelijk zijn indien de identiteit van het slachtoffer van de mogelijke discriminatie gekend is. De inspectiediensten kunnen het slachtoffer of een wettelijke vertegenwoordiger van het slachtoffer of een betrokken belanghebbende hierbij wijzen op de mogelijkheid om een klacht of melding in te dienen bij het Vlaams Mensenrechteninstituut.

Voor de tweede principiële goedkeuring van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering zal met de bovenvermelde inspectiediensten overlegd worden om deze bepaling nader te bekijken in het kader van de uitvoerbaarheid en de decretaal toegewezen bevoegdheden van deze inspectiediensten.

Hoofdstuk 4. Wijzigingsbepaling

Artikel 61 wijzigt artikel 22, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2023 over de samenstelling van en de procedure voor de geschillenkamer van het Vlaams Mensenrechteninstituut. Het gaat om een technische rechtzetting. De woorden “met uitzondering van de vertrouwelijke overtuigingstukken” worden vervangen door de woorden “met uitzondering van de informatie of de documenten die overeenkomstig artikel 22, vierde lid, van het decreet van 28

oktober 2022, bezorgd werden”. Op die manier wordt het tweede lid van artikel 22 in overeenstemming gebracht met de definitie van vertrouwelijke overtuigingsstukken in artikel 1, 12°. Er is wel inzage in vertrouwelijke overtuigingsstukken mogelijk, maar er mag geen kopie genomen worden. Op vraag van de Raad van State wordt wel nog een uitzondering gemaakt voor de informatie of de documenten die overeenkomstig artikel 22, vierde lid, van het decreet van 28 oktober 2022, bezorgd werden. De Raad van State oordeelt dat deze stukken niet ter inzage kunnen worden gelegd aangezien het gaat om stukken waarvoor personen ontheven zijn van hun geheimhoudingsplicht ten aanzien van het Vlaams Mensenrechteninstituut maar niet ten aanzien van anderen.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 62 bepaalt de datum van inwerkingtreding van artikel 2, eerste lid, punt 7°, van het decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut. De inwerkingtreding van artikel 2, eerste lid, punt 7°, moest worden afgestemd op de omzetting van de richtlijn 2019/1158 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers en tot intrekking van Richtlijn 2010/18/EU van de Raad in het Gelijkekansendecreet. Door de wijzigingen aan het Gelijkekansendecreet via het decreet van 22 maart 2024 tot wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid werd de bovengenoemde richtlijn omgezet. Het beschermd kenmerk “gezinsverantwoordelijkheden” werd namelijk toegevoegd aan de beschermde kenmerken van het Gelijkekansendecreet. Bijgevolg kan artikel 2, eerste lid, punt 7°, van het decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut in werking treden.

Artikel 63 bepaalt de datum van inwerkingtreding van voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

Artikel 64 bevat de uitvoeringsbepaling.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

De bepalingen met betrekking tot het horizontale gelijkheidsbeleid en het antidiscriminatiebeleid brengen geen budgettaire consequenties met zich mee. Ook het ministerieel besluit tot vaststelling van een aanvraagformulier voor het aanvragen van redelijke aanpassingen als vermeld in artikel 26bis van het Gelijkekansendecreet heeft geen budgettaire impact.

De budgettaire impact voor de erkenning van partnerorganisaties voor gelijke kansen ligt op 3,2 mio euro op jaarbasis met BO 2023 als vertrekbasis. Dit is ongeveer 0,005 % van de totale beleidskredieten BO 2023. Momenteel wordt ingeschat dat het kader vanaf 1 januari 2025 van kracht zal zijn en het bedrag dus nog aan indexering onderhevig zal zijn.

De Vlaamse Regering zal vanaf 2025 structureel partnerorganisaties kunnen erkennen om de doelstellingen met betrekking tot digitale inclusie en het actieplan Iedereen Digitaal te verankeren op Vlaams niveau. Deze erkenning zal gebeuren binnen de daartoe beschikbare middelen in de begroting.

Vanaf 2025 kan de Vlaamse Regering een structurele partnerorganisatie erkennen om de lokale besturen te ondersteunen. Dit zal ook binnen de daartoe beschikbare middelen in de begroting gebeuren.

Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 22 oktober 2023.

De volgende wijzigingen werden aangebracht in het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering naar aanleiding van het advies van de Inspectie van Financiën:

- In artikel 6 werd voor de partnerorganisaties gelijke kansen verduidelijkt dat de beoogde resultaten en de bijbehorende indicatoren in het meerjarenplan opgedeeld moeten worden per beleidsdoelstelling en per rol. In het jaaractieplan moeten ook de concrete acties en de te behalen resultaten gekoppeld aan indicatoren in opgedeeld worden per beleidsdoelstelling en per rol.
- In artikel 23 en 39 werd opgenomen voor de partnerorganisaties digitale inclusie en de partnerorganisatie voor het lokale gelijkheidsbeleid dat de beoogde resultaten en de bijbehorende indicatoren in het meerjarenplan opgedeeld moeten worden per opdracht en per strategische doelstelling. In het jaaractieplan moeten ook de concrete acties en de te behalen resultaten gekoppeld aan indicatoren in het jaaractieplan opgedeeld moeten worden per opdracht en per strategische doelstelling.
- In artikel 19, 36 en 52 werd verduidelijkt dat het budgettair luik gekoppeld zal worden aan de acties opgenomen in de jaaractieplannen.
- Artikel 12, 29 en 45 werden aangepast om te verduidelijken dat het bedrag dat bepaald wordt door de Vlaamse Regering een maximumbedrag is, waarvan de minister mag afwijken zo lang hij onder dit bedrag blijft.
- Aan artikel 18, 35 en 51 wordt een regeling toegevoegd waarin bepaald wordt dat een deel van het voorschot of het volledige voorschot van de subsidie kan teruggevorderd worden indien dit deel of het volledige voorschot niet kan verantwoord worden door de partnerorganisatie waarvan de erkenning wordt opgeheven. Er wordt ook bepaald dat de eventueel opgebouwde reserves worden teruggevorderd in geval van ontbinding van de samenwerkingsovereenkomst en de opheffing van de erkenning.
- In artikel 19, 36 en 52 wordt toegevoegd dat het dossier dat aan de Inspectie van Financiën wordt voorgelegd ook het jaaractieplan en de jaarbegroting zal bevatten.
- In artikel 23 en 39 wordt een verwijzing toegevoegd naar een jaarbegroting zoals reeds bepaald in artikel 6 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 13 december 2023.

B. ESR-TOETS

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Lokale besturen in Vlaanderen zijn belangrijke partners van de Vlaamse overheid. Lokale besturen zijn immers een belangrijk bestuursniveau om te werken aan de uitdagingen die er zijn op vlak van gelijke kansen aangezien het 'samenleven in diversiteit' op het lokale niveau gebeurt (wijken, scholen, jeugd- en sportverenigingen, etc.).

Het is belangrijk dat de kennis, informatie en expertise die de partnerorganisatie voor digitale inclusie opbouwt ook verspreid worden naar lokale besturen. Lokale besturen werken namelijk aan digitale inclusie dichtbij de burger. Verder moet de werking van de partnerorganisatie voor digitale inclusie de volledige Vlaamse Gemeenschap omvatten (artikel 14septies, §2, eerste lid, 3°, van het Gelijkekansendecreet). Dit betekent een werking inclusief het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, desgevallend beperkt tot de daar gevestigde instellingen die, wegens hun activiteiten of hun organisatie uitsluitend behoren tot de Vlaamse Gemeenschap en tot de Vlaamse Gemeenschapscommissie als plaatsvervangend Vlaams lokaal bestuur.

De erkende partnerorganisatie voor de ondersteuning van het lokale gelijkekansenbeleid zal de opdracht hebben om informatie, kennis en expertise inzake het lokale gelijkekansenbeleid te verzamelen en in bruikbare instrumenten voor de lokale besturen om te zetten, te delen en daarvoor begeleiding en ondersteuning te verzorgen aan lokale besturen. De erkende partnerorganisatie vervult deze opdracht met het oog op de ondersteuning van lokale besturen bij het voeren van een lokaal inclusief gelijkekansenbeleid.

De partnerorganisatie zal een dienstverlening uitbouwen naar de Vlaamse lokale besturen en neemt daarbij ook de ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschapscommissie als plaatsvervangend Vlaams lokaal bestuur mee op. In artikel 14octies, §2, eerste lid, 4°, van het Gelijkekansendecreet is namelijk opgenomen dat een partnerorganisatie voor het lokale gelijkekansenbeleid bereid moet zijn de decretale opdracht uit te voeren ten aanzien van de lokale besturen in het Vlaamse Gewest, evenals ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschapscommissie als plaatsvervangend Vlaams lokaal bestuur.

Afdeling 1 van hoofdstuk 3 van dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft tot doel meer bekendheid en toegankelijkheid te verlenen aan de geldende criteria voor stimulerende maatregelen, krachtens de Europese en nationale rechtspraak, specifiek ten aanzien van lokale besturen. De Vlaamse Regering meent dat de overheid een voorbeeld- en voortrekkersrol moet spelen. De Vlaamse Regering wil daarom met deze afdeling de lokale besturen de mogelijkheid bieden om (meer) gebruik te maken van de mogelijkheid van het nemen van tijdelijke specifieke maatregelen om een kennelijke ongelijkheid te compenseren en hen daarbij ook ondersteunen. Het staat lokale besturen vrij om naast de aangeduide prioritaire groepen, eveneens stimulerende maatregelen te initiëren voor bijkomende doelgroepen waarvoor deze toegelaten zijn, krachtens artikel 5, §3, van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en/of artikel 26 van het Gelijkekansendecreet. De mogelijkheid om stimulerende maatregelen te nemen staat decretaal open voor alle discriminatiegronden, vermeld in artikel 15bis van het Gelijkekansendecreet en artikel 2, 8°, van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en dit ontwerp

van besluit van de Vlaamse Regering wil (en kan) niet raken aan die decretale mogelijkheid van lokale besturen om stimulerende maatregelen te nemen voor andere groepen/discriminatiegronden die onder de regelgeving vallen.

4 VERDER TRAJECT

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering ter definitieve goedkeuring. Na de definitieve goedkeuring, wordt het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2023 over de samenstelling van en de procedure voor de geschillenkamer van het Vlaams Mensenrechteninstituut;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Gwendolyn RUTTEN

Bijlagen:

1. het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
2. het advies van de Raad van State 76.059/3 van 2 mei 2024.